

Koledar za marec 1918.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Razumevanje za pomen križa.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostol. molitve; zraven vse važne, nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa		
			ljubij. škol.	lavani. škol.	
1 2	Petek Sobota	Albin Simplicij	Češčenje trpečega Srca Jezusovega Ugodno vreme za celi mesec	Smarjeta Sv. Tr. p. Mok.	Bučje Polje
3 4 5 6 7 8 9	3. p. Nd. Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Kunigunda Kazimir Evzebij Perpetua Tomaž Akv. Janez od Boga Frančiška	Kronane glave Poljsko; mir med strankami Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve Zatirane vdove in sirote Bogoslovne vede Krščanska postrežba bolnikov Naši ujeti in pogrešani vojaki	Sv. Jošt p. Vrh. Krško Toplice Št. Jurij p. Kr. Trnovo red. Kand., Hir. Lj. Javorje n. L.	Zagorje Prevorje Hoče Cirkovci Črna gora
10 11 12 13 14 15 16	4. p. Nd. Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	40 mučencev Evlazij Gregor Vel. Rozina Matilda Klement Hofb. Hilarij	Velikonočne spovedi Blagoslov pri živini Ugled sv. očeta in sv. stolice Prikriti reveži Pravi in stalni sporazum med nar. Krš. življ. na Dunaju in v Avstriji Goriška nadšk. in njen nadpastir	Ledine Blagovica Sv. Gregor Sv. Križ nad J. Unterlag Kočevje red. Novo mesto	St. Janž na Drav. polju Sv. Lovrenc na Drav. pol Slivnica
17 18 19 20 21 22 23	Tiha N. Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Patricij Ciril Jer. Jožef Feliks Benedikt 7 žal. B. D. M. Oton	Irska in katoličani na Angleškem Krščanski nauk v ljudskih šolah Cerkev sv. Jožefa v Ljubljani Umitajoži; katoliški časnikarji Redovniki sv. Benedikta Vdanost v voljo božjo Pobožnost velikega tedna	Vel. Poljane Stari trg p. K. Jozefinum Suhor Stranje Zatičina Kresnice	Fram Braslovče Vransko
24 25 26 27 28 29 30	Cv. Ned. Poned. Torek Sreda Vel. Čet. Vel. Pet. Vel. So.	Gabrijel Ozn. B. D. M. Dizma Rupert Janez Kap. Ciril šk. Angela	Poklic v duhovski stan Marijine družbe in njih glasila Spreobrnjenje trdovratnih greš. Sirote vsled vojske Živ spomin na zadnjo večerjo Sočutje s trpečim Jezusom Trdno zaupanje v besedo božjo	Tržič Ljublj. franč. Vel. Dolina Št. Rupert Leskovec Sajezi janci Hinje	Sv. Pavel Sv. Martin na Paki Sv. Jurij pod Taborom
31	Vel. Nd.	Modest	Živa vera v vstaj. mrt. Ta mes. umrli	Velesovo	Sv. Andraž nad Polzelo

Odpustki

za mesec marec 1918.

1. Petek, prvi v mesecu. Spomin sv. križevga četa. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, premisslujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; d) tretjerednikom; istim vesoljna odveza.

2. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadosté za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

3. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki:

1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski kapeli nekaj časa molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega.

5. Torek. Sv. Janez Jožef Kriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

6. Sreda. Sv. Koleta. Popolni odpustek tretjerednikom kakor včera.

7. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

9. Sobota. Sv. Katarina Bolonjska. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 5. dan.

12. Torek. Sv. Gregorij. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi.

17. Tiha nedelja. Popolni odpustek: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bra-

Blagor usmiljenim!

Cerkveni govor o priliki Dobrodelnega shoda 27. septembra 1917.¹

Na današnji dan, 27. septembra, leta 1660. je sklenil svoje lepo življenje in izročil Bogu svojo sveto dušo sv. Vincencij Pavlanski, patron krščanske dobrotelnosti.

Blažena smrt moža, čegar življenje je bilo popolnoma posvečeno ljubezni do bližnjega! 85 let dolge življenje Vincencijevo je bilo nepretrgana veriga dobrih del. Sveti služabnik božji je popolnoma pozabil nase in živel le za druge. Ni bilo vrste siromakov, za katero bi ne bil skrbel in poskrbel. 50 milijonov frankov je šlo skoz njegove roke za dobre namene. Bil je pravi apostol ljubezni do bližnjega. Zato ga je sv. oče Leon XIII. izbral in določil za svetnika ali patrona vseh dobrotelnih naprav in zavodov.

Te ljubezni do bližnjega se je Vincencij navzel na Srcu tistega, ki je nekdanj govoril: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi in jaz vas bom pokrepčal!« Na Srcu tistega, ki je poslavljajoč se od sveta govoril svojim učencem: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj. Iz tega bodo vsi spoznali, da ste moji učenci.«

Kar je govoril Gospod in Učenik, to so za njim ponavljali njegovi učenci. Sveto

pismo nove zaveze se lahko imenuje knjiga ljubezni; in vera krščanska vera ljubezni. Ljubezen je glavni znak krščanstva, najbolj odlično znamenje kristjana. — Pa to seveda ni samo platonična ljubezen (v občutkih), marveč praktična, dejanska. »Otročiči moji,« je rekel učenec ljubezni, sv. Janez, »ne ljubimo samo z besedo, ampak v dejanju in v resnici.« Še bolj drastično, bolj živo je povedal v svojem listu sv. Jakob: »Bratje moji, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima, ga bo li mogla vera zveličati? Če sta brat ali sestra naga ali potrebujeta vsakdanjega živeža, pa jima kdo reče: pojdita v miru, ogrejeta se in se nasitita, kaj bi to pomagalo? Tako je vera brez del sama v sebi mrtva.«

Ljubezen mora torej biti dejanska, razodevati se mora v dobrih delih. Moliti, v cerkev hoditi, sv. zakramente prejemati in druge pobožne vaje izvrševati, vse to je gotovo nujno potrebno h krščanskemu življenju, — a to še ni celo krščanstvo; samo taka pobožnost bi bila zelo pomanjkljiva, prazna. »Usmiljenje hočem in ne darov,« je nekdanj zaklical Gospod. Bogu ni všeč, če samo njemu darove prinašamo, njemu sveče prižigamo, njemu kadilo žgemo, pred njim kolena pripogibamo, — on hoče tudi,

¹ Ni mogel priti prej na vrsto.

da lačne nasičujemo, nage oblačimo, popotnike sprejemamo in druga dobra dela izvršujemo.

Največji poudarek zapovedi ljubezni do bližnjega je dal Gospod s tem, da je napovedal, da bo po dobrih delih svet sodil: zveličaval ali obsojal. Tedaj se bo obrnil — je rekel — oni strašni dan velikega obračuna, k onim na svoji desnici ter jim rekel: Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta... zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli... Potem se bo obrnil do onih na levici in izrekel nad njimi svojo uničujočo obsodbo, ker lačnim niso dali jesti, nagih niso oblačili, bolnikov niso obiskovali, žalostnih niso tolažili in drugih dobrih del ne vršili. —

Ta napoved Gospodova nas mora skoraj presenetiti. Človek bi pričakoval, da bo zavržene zato zavržel, ker so hudobije počenjali, nečistost uganjali, krivico delali in je ne popravili, sovraštvo gojili. Pa ne, — samo to zadostuje za obsodbo in pogubo, da niso nič dobrega storili. To nas mora po eni strani navdati s strahom, češ: Kako se mi bo pri sodbi godilo, če pridem pred Sodnika praznih rok, če ne bom imel pokazati nič dobrih del; to mi lahko nakoplje pogubo. — Po drugi strani nas pa to zopet lahko pomiri, češ: Sodbo, ki se je imam po pravici bati, si lahko napravim milostno, Sodnika naklonjenega, večnost srečno, ako napravim in nabere prav veliko dobrih del. »Sodba brez usmiljenja tistemu, ki sam ne pozna usmiljenja!« »Blagor pa usmiljenim, ker dosegli bodo usmiljenje!« »Bodite torej usmiljeni, kakor je vaš Oče nebeški usmiljen! Dajte in se vam bo dalo, dobro, natlačeno, zvrhano mero. S kakršno mero boste namreč merili, s tako se bo vam odmerjalo.«

Zato pa bodi po tem kratkem premišljevanju sklep slehrnega izmed vas: **Storiti hočem bližnjemu dobrega, kar bom največ mogel. Skazovati hočem dobra dela, telesna in duhovna, kjerkoli in komurkoli bom mogel. Porabiti**

hočem vsako priliko za to, pa tudi sam hočem prilike iskati, da vršim dobra dela.

To bodi naš sklep, slehrnega izmed nas! Koliko bi lahko dobrega storili, če bi prilike za to iskali ali če bi si sami v ta namen kaj pritrkali. Koliko denarja gre za pijačo, za tobak, za nepotreben lišp in potrato vsake vrste! Kaj ima človek od tega? Pijača gre po grlu, dim v zrak, pa je vsega konec! Ne hodimo mimo bede brezčutni kakor nekdanji judovski levit in duhovnik! Bodimo tudi mi mali Vincenciji! Četudi ne moremo vsi samo za to živeti, da bi drugim dobro delali, kakor n. pr. hčere svetega Vincencija, pa mimogrede kot postransko opravilo lahko marsikaj dobrega naredimo.

Storiti kar največ dobrega mogoče, to bodi naš sklep, to trajno pravilo našega življenja. To nam bo omililo grozo sodbe, zagotovilo večno plačilo, pa nas bo tudi že na zemlji osrečilo. Ne to, kar človek sam pojé in popije ali nase obesi, to nas dela trajno in resnično srečne, marveč če druge ljudi osrečujemo, če lajšamo gorje in brišemo solzé, to osrečuje tudi nas same. Ali niste še nikoli čutili — seveda ste gotovo že čutili tako srečo, neko sladko samozadovoljnost, ko ste kakemu siromaku izdatno pomagali. Zato pravi sv. Pavel po pravici: **Blazje je dajati kakor prejemat.**

Dobro delati, kar največ mogoče in se ne utraditi, to pravim, bodi pravilo našega življenja. — Ni pa še dosti, če vsak sam zase pomaga revežem, kar največ more. — Dobrodelnost ne obstoji samo v tem, da revežu podarimo par vinarjev ali tudi krono; dobrodelnost, če hoče lepe sadove roditi, se mora združiti in urediti, to je: **organizirati.** Če hočemo kaj izdatnega napraviti v pomoč siromakom, potrebujemo dobrodelnih društev, **napravin zavodov.**

Katoliška Cerkev oziroma dobri kristjani so od nekdanj ustanavljali in pospeševali dobrodelne naprave v pomoč bližnje-

niu. To je največa čast naše vere in Cerkve katoliške, to najlepši list njene zgodovine: naprave cerkvene v pomoč bednemu človeštvu. Celo brezvernemu svetu to imponira. Ljudje, ki molitve in pobožnosti sploh nič ne cenijo, dobrim delom ne morejo odrekati svojega spoštovanja. Dejanska ljubezen do bližnjega je najlepši cvet in sad krščanske vere.

Kako je v tem oziru pri nas? — Imamo nekaj dobrodelnih društev: imamo Vincencijevo družbo, zdaj se snujejo Elizabetne družbe, imamo Patronat za mladino, imamo mlado a gibčno društvo »Dobrodelnost«. Imamo tudi nekaj dobrodelnih naprav in zavodov: imamo Marijanišče, Lichtenhurn, hiralnico, otroško bolnišnico in še kaj drugega. A vse to je še premalo. Dobrodelnost je pri nas še premalo razvita. Pa se tega ne zavedamo. Le kdor ve, koliko so drugod v tem oziru pred nami, ve tudi, kaka revščina je v tem oziru pri nas. Že parkrat sem slišal reči ljudi, ki so od drugod k nam prišli: Na Kranjskem je izredno malo dobrodelnih zavodov. — In kar velja o Kranjskem, to velja o Slovenskem sploh.

Ne morem vsega naštet; omenim samo par reči: Beraško vprašanje je pri nas še zelo zanemarjeno. Na cesti srečam prosjaka ali mi potrka doma na duri in mu stisnem nekaj v roko. Pa ne vem prav nič, ali sem dal vrednemu ali nevrednemu, potrebnemu ali nepotrebnemu in nič, kako se bo ta dar porabil: za kruh ali za pijačo. To reč bi bilo treba vse bolje urediti. Resnično potrebne siromake bi bilo potreba bolje oskrbeti, nevrednim pa beračenje prepovedati. — Tukaj v bližini imamo hiralnico. Kdor si jo je kdaj od znotraj natančneje ogledal, je videl, kako je prenapolnjena. Po sobah so hiralci natlačeni, celo na hodniku so postelje. Občine ne vedo, kam s svojimi starimi ubožci. Marsikatera bi rada dala katerega v zavod, pa nima kam. Nujno potrebujemo vsaj še eno hiralnico. — Potem pa

ne smemo pozabiti, da ima revež ne samo telo, ampak tudi dušo. Krščanska dobrodelnost hoče ravno potom telesne pomoči tudi dušo pridobiti. Treba je vedeti, da so nekateri siromaki tudi dušno jako zanemarjeni. In skoz želodec se more priti tudi do srca. Zdaj nam pa zlasti manjka naprav za dušno boljšanje siromakov. Najprej nimamo nobene poboljševalnice za sprjenje ne deklice, kakor jo imamo za dečke pri salezijancih. Kajti neki v tem skušeni gospod je rekel: deklic je petkrat manj sprijenih kot dečkov; a tiste, ki so, so petkrat hujše od fantov. Ni pa dosti sprijenega otroka samo kaznovati, treba ga je marveč skušati poboljšati. — Dalje nimamo nobenega zavoda za padla dekleta, kakor jih drugod vodijo takozvane magdalenke. — Ravnotako nimamo ničesar za izpuščene jetnike. Tak človek, ko je zopet prost, potrebuje ljubečega srca in vođeče roke, da zopet ne zaide v brezno, v katero je zašel že enkrat ali večkrat.

Tako je naša dobrodelnost jako pomanjkljiva že za navadne, normalne razmere. Zdaj pa je prihrula nad nas še ta divja, ta blazna vojska in vzela nekaterim dom ter jih pognala po svetu, drugim ubila očeta, moža, brata ali sina, tretjim odsekala roko ali nogo ali obe roki in nogi, drugim zopet vzela pamet ali iztaknila oči... Nekateri nimajo strehe, drugi obleke, tretji potrebne hrane.

To grozovito razdejanje, ki ga je napravila vojska, kliče na ves glas po odpomoči. Ali bomo za vse to slepi, gluhi in brezčutni? Potem nas bi pač zadela beseda: »Sodba brez usmiljenja tistemu, ki sam ne pozna usmiljenja!« Ne, mi nismo med tistimi, — mi smo prišli danes skupaj delat načrte, kako odpomoči tej silni beđi. Saj je ital: le kaplja v morje, kar moremo storiti; a vsaj to moramo storiti.

Z današnjim dnem pa delo ne bo končano. Potem moramo zasnovane načrte izvrševati. In pri tem, vas prosim, pomagajte! Pojdite pa in užigajte ogenj ljubezni do bližnjega tudi v drugih srcih! Dela

je veliko, delavcev pa malo. N. pr. pri prepotrebem delu zoper nesrečno pijančevanje dobimo v celi Ljubljani samo par ljudi, ki hočejo kaj pomagati. Zelo pogreša sotrudnikov tudi mlado društvo »Dobrodelnost«. Novo življenje se mora začeti na polju dobrodelnosti. Kakor spomladi cvetice na travniku, tako mora vzcveteti krščanska dobrodelnost po vsej naši domovini!

Sv. Vincencij, vzor in patron krščanske dobrodelnosti, izprosi nam nekoliko svojega duha, da bomo tebi vsaj od daleč podobni!

Presveto Srce Jezusovo, globočina vseh čednosti, bogato za vse, ki te kličejo, blagoslovi naše sklepe, naše načrte, naše delo! Enkrat pa nam bodi milostljiv sodnik, kakor si obljubil vsem, ki sami poznajo usmiljenje!

Kaj pa križev pot?

Ga molite radi? Poznate najlepši sprehod?

O križevem potu je pisal »Bogoljub« preteklo leto. Imenoval ga je »najlepši sprehod«.

Zdaj, ko smo v postnem času, v času, ki je posvečen premišljevanju Kristusovega trpljenja, nas pa ta čas sam spominja in opominja na križev pot.

Križev pot je za sv. mašo in sv. zakramenti najlepša in najkoristnejša pobožnost.

Križev pot je najbolj obdarjen z odpustki.

Križev pot nas uči in nagiba k lepim in potrebnim čednostim: ljubezni in hvaležnosti do trpečega Zveličarja, sovraštvu do greha, potrpežljivosti v trpljenju in drugih.

Kako torej? Ali molite križev pot radi? Kolikokrat ga molite? Ali bi si ne mogli večkrat kake pol urice zanj odtrgati? Ali združujete uro češčenja časih s križevim potom, kakor je lanski »Bogoljub« priporočal?

Posebno primerna pobožnost je pa križev pot za sedanji žalostni vojni čas. V poročilu tržiške dekliške Marijine družbe v zadnji številki smo brali, da ga družba moli vsako nedeljo za vojake. Ali ste tudi drugod tako pridni?

Ravnotako je križev pot posebno primerno moliti za umirajoče. Saj se v križevem potu spominjamo ne

samo trpljenja, ampak tudi smrti Jezusove. 12. postaja je višek in središče križevega pota. Tam naletimo poleg križa Kristusovega na razbojnika Dizma, ki je svoje grdo življenje tako lepo sklenil. Kako bi človek pri tem ganljivo-lepem prizoru ne vzkliknil iz globine srca: To je ravno, Gospod, za kar te tudi jaz prosim! Srečo, ki si jo naklonil temu roparju in ubijalcu, oh, nakloni jo tudi drugim, drugim, mnogim, premnogim! Daj nam Dizmov, mnogo Dizmov, mnogo srečnih smrti nesrečnih grešnikov! Žalostna Mati umorjenega Jezusa, izprosi jim srečno smrtno uro! Sv. Dizma prosi zanje! Kako potrebno je to klicati, prositi in Gospoda rotiti dan na dan v teh vojnih časih, ko vsak dan pade toliko nepripravljenih!

»Najlepši sprehod« smo lani imenovali križev pot. Ponekod križev pot to ime še prav posebno zasluži. Sempatja je namreč križev pot napravljen in postavljen izven cerkve, pod milim nebom, na kakem griču. Tak križev pot imajo na mirenškem Gradu pri Gorici, čigar postaja pa so menda vsled vojske vse razbite. Dalje /ga imajo v Sledniku pod Starim gradom in v Polhovem gradu nad vasjo. Nekaj posebno lepega imajo v Šmarju pri Jelšah na Štajarskem pod krasno cerkvijo sv. Roka, ki je na vrhu griča. Skoro gotovo ga imajo še kje dru-

god. Pa dasi poznam slovensko zemljo precej dobro — prehodil sem že kot bogoslovec, večinoma peš, vsaj večje doline slovenske in obiskal takrat ali pozneje vse večje kraje, pa tudi mnogo, mnogo manjših in mnoge po večkrat — vendar se zdajle ne spominjam na noben drug tak križev pot,¹ razen seveda onega, na katerem sem sam prvič križev pot molil. To je pr: š k o f j i L o k i na »Hribcu«. Ta je izmed vseh najlepši. Ne zato, ker je v mojem rojstnem kraju — kajti človeku navadno to najbolj ugaja, kar mu je domačega — ampak ta je sam na sebi v resnici najlepši. Kaj tako ljubkega kakor je naš »Hribec«, pa res ne dobiš lahko. Kakih 50 metrov visok griček, pravilen stožec, po njem naokoli čedno speljana pot, ob kateri stoje v enaki razdalji lične postaje križevega pota. (Seveda če bi bile slike bolj umetniške, bi bilo prav.) Vrh grička pa prijazna cerkvice, in še ne prav majhna. štiri oltarje ima, med njimi tudi Dizmovega. Izpred cerkvice pa tak krasen razgled: na mesto, na Staro Loko, na sorško polje in gorenjsko ravan z nešteti vasmí in belimi cerkvicami, na Sv. Jošta, na Šmarno goro, na mogočne snežnike: Karavanke in Kamniške planine, tja do Sv. Primoža nad Kamnikom, mojega tudi dragega znanca, ki sem ga obiskoval skozi sedem let vsako leto večkrat. Tako lepega razgleda s tako majhne višine nimate zlepa. Blizu pod gričkom pa šumi bistra Sora. Prej je bil griček še lepši, ko je bil obdan z gostimi smrekami; zdaj je goš, a že rastejo mlade smrečice in kmalu bo Hribec zopet ozelenel.

Kako lepo je bilo moliti križev pot na Hribcu veliki teden! In kako krasno šele na velikonočno jutro, ko smo začeli že ob treh zjutraj! In ko smo opravili enkrat, smo se vsuli po krajši poti navzdol in začeli zopet drugič; in ko je bilo drugič opravljeno, še tretjič. Taka je namreč na Hribcu postava na velikonočno jutro: trikrat se mora zmoliti! Po opravljenem

križevem potu pa so na vrhu gori v cerkvi donele in grmele velikonočne pesmi, aleluja, aleluja! Nebeško-sladki občutki so prešinjali naše duše pri tem petju. Peli smo tako dolgo, dokler ni bilo čas iti v mestno farno cerkev k jutranjemu opravilu. — Vse črno je ljudi velikonočno jutro na Hribcu, tako da je časih precejšnja gnječa.

V postu se moli križev pot na Hribcu, — med letom je pa kak molivec križevega pota na Hribcu le redka prikazen. In to je, za kar moram vas, moji Ločani, pokregati. Vi ne poznate svojega bisera, ki ga imate (poleg Crngroba) ljubkega Hribca, ali ga vsaj dovolj ne cenite. Kamniška »Kalvarija«, — ki je sicer tudi lepa, a nima križevega pota, marveč le štiri postaje žalostnega rožnega venca, peta pa je v kapeli na vrhu — je veliko bolj sloveča in bolj obiskovana kakor loški Hribec, ki bi še bolj zaslužil ime »Kalvarija«.

Kako zares lep sprehod bi bil v nedeljo popoldne iz mesta doli za Soro, potem čez sorški most, nazaj gori za Kuclem (odkoder je tudi že lep razgled), na Hribec, pa spet nazaj v mesto — ali pa narobe. Pa tudi sosednji vaščani bi lahko večkrat napravili iz mesta ali v mesto grede malo ovinka, pa jo zavili gori na Hribec. Nedelja popoldne je zato, da človek moli, po tem ali doma počije ali pa malo kam stopi, k sosedu ali na polje pogledat. In, vidite, ravno pri takem križevem potu se da združiti pobožnost in počitek, koristno in prijetno obenem. — To pa ne velja samó za Ločane, ampak za vse kraje, kjerkoli imate tak križev pot pod milim nebom. Zdi se, da so ti križevi poti med letom povsod precej zapuščeni. Predniki so jih z veliko gorečnostjo postavili. Pomislite, koliko je toliko postaj stalo! Nasledniki ne smete tega zanemarjati, kar je zgradila gorečnost prednikov. Hódite pridno po teh križevih potih! To vam je zares najlepši sprehod.

¹ Kjer ga imate, lahko Bogoljuba sporočite.

Kjer pa križevega pota nimate izven cerkve, ga imate pa gotovo v cerkvi. Tudi tam je križev pot nekak s p r e h o d. In tudi tam n a j l e p š i s p r e h o d. Sprehod po krvavih stopinjah našega trpečega in

umirajočega Boga. Ubirajte pridno te njegove stopinje! Čez Kalvarijo pelje pot do — veličastnega vstajenja. Takrat bo zadonela aleluja, ki ji ne bo konca!...

Urednik.

Jezusov demant.

Kako da moram ravno jaz
po najbridkejši poti sama?
Privadil solz se je obraz,
ječi pod križem trudna rama...

In ni srca na zemlji vsej,
ki moje boli bi umelo,
tolažbo zadnjo v tugi tej,
še to nebo mi je odvzelo.

Nebo svinčeno nad menoj,
krog mene noč ledeno-nema,
ne mara zame solčni soj,
le trnje srčno kri izžema.

Kako da moram ravno jaz
izpiti kelih najgrenkejši,
da spleta meni zemski čas
krog glave venec najostrejši?

Zlató ti v božjih si očeh,
a to se v ognju preizkusi;
drag demant si na zemskih tleh,
in Jezus demant vsak obrusi

M. Elizabeta.

Za mesec sv. Jožefa.

Sv. Terezija pravi: »O, če bi sv. Jožefa bolj častili, bilo bi kmalu več čednosti na zemlji in več blaženih v nebesih!«

Kako pobožnost do sv. Jožefa blaži srce, nam sijajno kaže veliki mislec in pesnik Silvio Pellico. Znana so po vsem svetu izvrstna njegova dela, manj znana pa je njegova srčna pobožnost do sv. Jožefa. Sam nam naj o tem poroča po svojih pismih. 18. marca 1836 je pisal slavni pisatelj svoji sestri: »Ker se jaz tudi imenujem Jožef, je jutri naju obeh god. Delajva najinemu ljubemu svetniku čast s svojim zglednim življenjem in ljubeznijo do Boga. Trudiva se, kot najin veliki patron, dobro živeti, enkrat dobro umreti, in Gospod naju bo z milostmi obsipal.« — 17. marca 1838 je spet pisal sestri: »Imenuješ se Jožefa in veš, da je Jožef tudi moje ime. Skušajva

se torej v češčenju najinega skupnega patrona! Ta ljubi svetnik nama je dodelil tolažbo, da sem dobil od našega dragega brata Franca pismo. Besede, ki mi jih piše, so zelo resnične in dobre. Vzemiva si jih k srcu, živiva v popolnem skladu z božjo voljo, bodiva krotka in ponižna, potem bova polna blagoslova, deležna notranjega miru in svetega veselja, sv. Jožef pa nama bo prijatelj in varuh v življenju in smrti. — Naša dobra mati je gojila posebno zupanje do sv. Jožefa in je sprejela na zadnjo uro tudi vse milosti, ki so jo mogle krepiti in jo spremljati v raj. Dva dni po prazniku sv. Jožefa je čutila mati, da se ji bliža konec. Mnogokrat je vzdihnila: »Sveti Jožef, sprejmi me v svoje varstvo, da srčno umrjem; nate stavim svoje trdno upanje.« Spominjajva se matere, ki je težave

zamenjala za srečo, moliva pa zanjo celo življenje. Trudiva se vedno, da zasluživa enkrat biti ž njo združena pri Mariji in Jožefu pred očmi Jezusovimi. — Kar nam manjka zasluženja, je gotovo mnogo več, kakor pa imamo zasluženja; a stavimo svoje upanje v neizmerno ceno odrešenja. Pri tem nam pomaga sv. Jožef in nam je krepka pomoč. Da, mi se bomo rešili! Med

zija in tudi mi bomo vse dosegli od njega. Silno sem vesel, da se imenujem Jožef. Prvič iz spoštovanja do vzvišenega patrijarha, drugič pa tudi iz ljubezni do Tebe, draga sestra. Jaz ljubim svojo dobro, milo sestro. Ti praviš, da moliš zame, za nas vse, in jaz se trudim te posnemati. Molitev nas tolaži in nas vodi bližje k Bogu in svetnikom. — Poskusil sem med svetom vse:

Žejen sem!

Ljudstvo moje, kaj sem ti storil? Jaz sem te napajal z vodo iz skale in ti si mi dalo
jesiha in žolca piti!...

tem pa ljubimo našega svetnika in ljubimo se med seboj v Bogu in za Boga!« Kako vzvišene besede, besede vredne gorečega duhovnika, čeprav jih je zapisal lajik! — Samo par misli naj še navedem iz njegovega pisma, pisanega na predvečer svetega Jožefa 1837: »Bodimo polni zaupanja do velikega svetnika, kakor je bila sv. Tere-

veselje sveta, radost do učenja, slast časti; pa sem spoznal, čeprav sem neprimerno daleč za Salomonom, da je vse ničev, brezpomembna igrača. Sreča je Bog, in sredstvo njega najti je molitev...«

Ko so vprašali njegovo sestro o razmerju bratovem do sv. Jožefa, je zatrčila:

»Imel je do nje neomejeno zaupanje. Tako srečnega se je čutil, da se imenuje Jožef! Tri dni pred svojo smrtjo mi je dejal: »V nebesih bomo šele spoznali velikost in zasluge našega svetega patrona, saj sta Jožef in Marija na zemlji premalo poznana, ker ljudje niso zmožni, ju popolnoma ceniti. Verujem, da je sv. Jožef najbližji Jezusu in Mariji, zato je tudi najmočnejši priprošnik in pomočnik. O, naslanjajmo se torej na sv. Jožefa; njegovo srce je bilo skupaj s Srcem Jezusčkovim. Bil je poln miline in čiščenja napram božjemu Detetu

in njegovi vzvišeni Materi, svoji prečisti nevesti. Da, sestra moja, kličimo ga na pomoč polni zaupanja, in njegova priprošnja nam bo zadobila vse potrebne milosti!«

Taka čuvstva je imel veliki častilec sv. Jožefa — Silvio Pellico — veliki bori telj za svobodo. Tudi naš narod se prav sedaj bori za svobodo. Naj tudi on posnema Silvija v ljubezni do sv. Jožefa.

Sv. Jožef, patron slovenske domovine, prosi za dušni in telesni blagor našega ljudstva!
Marianus.

Sv. Jožef.

O sveti oče Jožef,
ti ženin Najčistejše,
ti Jezusov rednik,
največji ti svetnik!

Na praznik tvoj slovesni
ponižno prosim te:
Kot tvoje božje Dete
ti čuvaj, vodi me!

Živimo v težkih časih,
ko smrt kosi okrog,
ko s strašno šibo vojske
udaril nas je Bog.

Že tisoči so padli
v pomladi svojih let,
a smrt kosi še dalje,
premog še pade cvet.

Ti, ki izmed vseh zemljanov
najsrečnejše si umrl,
v naročju Rešenika
oči na vek zaprl,

junakom, ki mrjejo
tam sredi bojnih polj,
pomagaj v zadnjih zdihih,
jim lajšaj težko bol!

— I meni prizanesla
ni strašne vojne moč;
smrt dolgo mi zanaša,
a enkrat pride noč.

Če zapuščen umiral
sred bojnih bom planjav,
ti na pomoč prihiti
iz rajskih mi višav!

Vide.

Krasno ogledalo krščanskemu ženstvu:

Sv. kneginja Elizabeta.

(Dalje.)

Pobožnost se razodeva v trojnem oziru: nasproti Bogu, nasproti samemu sebi in nasproti bližnjemu. Nasproti Bogu je ponižna in vdana, nasproti samemu sebi stroga, nasproti bližnjemu usmiljena in po-

trepljiva. In taka je v resnici bila Elizabetina pobožnost. — Glejte, kako se je obnašala pred Bogom!

Bilo je na praznik Marijinega Vnebovzetja. Deželna grofinja Zofija, Elizabe-

tina tašča, naroči Elizabeti in svoji hčeri Nežiki, naj se oblečeta v škrlatno in svilnato obleko in si deneta na glavo zlato kronico ter tako napravljeni gresta k slovesni sveti maši v cerkev Matere božje v Izenak. Dasi nerada je Elizabeta vendar ubogala in se bogato oblečena podala s knežjo družino v cerkev. Imeli so svojo klop in pred klopjo je bil velik križ. Elizabeta upre oči v podobo križanega Odrešenika, s trnjevo krono na glavi. Ta pogled jo presune. Takoj sname zlato kronico z glave, jo položi zraven sebe na klop, sama se pa vrže na obraz pred Križanim. Deželna grofinja Zofija pa je bila nad njenim obnašanjem nevoljna, češ, da se to ne spodobi za deklico knežjega stanu. To je pač za nune in kmetice, a ne za grofice.

Elizabeta se pa dvigne in tiho pojasni razljučeni gospe: »Ljuba gospa, ne zamerite mi tega! Pred menoj stoji podoba trpečega Kristusa. Sladki mili Zveličar je z ostrim trnjem kronan. Moja krona bi ga zasramovala, ko bi tako nališpana tukaj stala, kronana s krono iz zlata, biserov in dragih kamenov.«

Nato se vtopi v premišljevanje Jezusovega trpljenja, da se je vsa topila v solzah. Dasi grofica, čutila se je pred Bogom kot beračica in kot črv zemlje, ki se mora zvijati v prahu pred svojim Gospodom.

To da tudi nam vsem misliti. V naše cerkve, pa ne samo mestne, ampak tudi kmetiške, pa pride pogostokrat zlasti ženstvo kakor na razstavo. Vidijo se prikazni z našopirjenimi lasmi in v razkošni obleki, ki v cerkvi, seveda bolj zadaj, menda moškimi v »spodbudo« stoji in komaj pri povzdigovanju malo pokleknejo, boječ se, da bi se preveč ne ponižala njihova visokost in premalo videla njihova lepota.

Oj, ljudje božji, kdorkoli ste, le na kolena pred Bogom, ko pridete v cerkev! Najprej lepo pokleknite pred presv. Rešnjim Telesom s kolenom do tal! Ne samo malo pocincati! Potem na obe kolena poklekniti in Gospoda pozdraviti vsaj s kratko molitvico. Saj je tu Kristus — Bog in Sin živega Boga, pred čegar imenom se

mora pripogniti vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Po dostojnem pozdravu šele vstani, ako ti je res težko in nerodno ves čas klečati, in lahko stoji ali sedi moliš do predglasja, ko zopet poklekneš in ostaneš na kolenih, dokler ne mine zauživanje. — To je vedenje, ki kaže izobraženega in globoko vernega katoličana.

Pisec teh vrstic je na svojem potu v Lurd opazoval tako lepo vedenje po katoliških cerkvah v Švici, n. pr. v Curihu, Lucernu, Bernu in Frajburgu. V teh mestih so katoličani pomešani z luterani, zato pa tem bolj kažejo svojo katoliško zavest in prepričanje tudi v dejanju. Pa se res v cerkvah vzorno obnašajo.

Še bolj pa velja ta opomin in prošnja glede dostojnega vedenja v cerkvi našim moškimi in fantom, ki v mnogih cerkvah igrajo vlogo nenaprošenih vratarjev in podpiračev ter mazačev cerkvenih zidov dolj pod korom za vrati. Se pri tem bore malo menijo, kaj se govori na prižnici in godi pri oltarju, ter bi za marsikaterega izmed njih bilo boljše, da ga sploh ni v cerkev. Ker če se slabo vede pri sv. maši, s tem ne izpolni 1. in 2. cerkvene zapovedi, ampak samo žali Boga in pohujšuje bližnjega. Pa tisto grdo pljuvanje po cerkvi, ki se ne spodobi niti za človeško hišo, kamo li za hišo božjo! Torej več olike in manire po cerkvah! Skušnja uči, da je vedenje v cerkvi podlaga verskega življenja tudi zunaj cerkve: Kdor se v cerkvi spoštljivo obnaša, tudi zunaj cerkve pošteno živi. Kdor je pa v cerkvi neroden in sirov, je tudi zunaj cerkve v vsem svojem življenju neroden in sirov, z eno besedo: slab človek in slab kristjan. — Postavimo torej podlago lepemu poštenemu življenju z lepim in poštenim vedenjem v cerkvi. Prava olika se začinja pred Bogom. Kdor jo ima nasproti Bogu, jo bo imel tudi do ljudi, pravo krščansko oliko, to je: čednost.

Elizabeta se je bližala tistemu času, ko ljudje najbolj o človeku govore, kak je in kak ni in kak bi moral biti, to je čas,

ko se misli dekline omožiti ali fant oženiti. Tudi nad Elizabeto so se spravili jeziki kakor ose na sladko in žlahtno sadje. Dvorniki so jo smešili, češ takale, ki so ji najljubši siromaki in prosjaki, ne kaže nič vzvišenega plemiškega duha. Tudi dota se jim je zdela premajhna. Najbolj je vrtela svoj osat jezik ženinova sestra, ničemrna Nežika. Pa tudi mati-deželna grofica Zofija je godrnjala nad svojo prihodnjo snaho. Ona je želela svojemu sinu bolj ponosne, košate in gospodovalne žene.

Stari pisatelj P. Martin Kohem pravi o tem zadiranju nad njo tako-le: »Po smrti bogoljubnega grofa so se vzdignili vsi od kraja zoper nedolžnega angelčka. Dekle je bilo kakor jagnje med kozli, zato jo je vsak suval in zbadal, zasramoval in zaničeval. Čim pobožnejša in ponižnejša je bila, tem hujše so jo preganjali in zaničevali; razen Boga pa ni imela nikogar, komur bi potožila svoje trpljenje.« — Vse so ji rekli, samo lepega nič, kako je za nič, in da jo bodo kar nazaj poslali na Ogrsko k očetu.

Tudi svetnike boli otepanje grdih jezikov. Jezik reže hujše kakor nož. Zato pravi lepo sam sv. Duh: »Tepenje z bičem dela proge, otepanje z jezikom pa kosti zmelje.« (Sir. 28, 21.) To se pravi: hudobni jezik človeka potre, mu lahko nakoplje bolezen in celo smrt.

Tudi Elizabeto je bolelo, a iskala je v tej hudi poskušnji moči pri Bogu in jo je tudi dobila; saj k njemu se nihče zastoni ne zateče.

Tu bi omenili, da se tudi pri nas veliko greši z jezikom. Zlasti ob enakih prilikah, kakor v življenju sv. Elizabete. Glas počí: ta in ta bo vzel to in to. Kar se oglasi jih sto: to se zgodilo ne bo! Pa planejo po ženinu ali po nevesti, da je joj. In večkrat se primeri, da na ta grd način hudobni jeziki kak zakon preperečijo, ki je bil v nebesih namenjen. Se razume, da je to grd greh, ki ga bo pravični Bog ostro kaznoval. Ako bomo dajali odgovor od vsake nepotrebne besede, kaj šele od takih grešnih besedi, ki razdirajo namene in ra-

čune božje! Torej pozor na jezik, ki je — kakor pravi sv. apostol Jakob — zapopadek vse hudobije.

Kaj pa ženin, mladi grof Ludovik, se ni nič potegnul zanjo? Kaj je on k temu rekel? Za ta vprašanja se gotovo zelo zanima posebno naš ženski svet.

Mladega Ludovika vam moremo samo pohvaliti. Ni imel na sebi nič ohole materine narave, ampak se je vrgel po svojem blagem očetu. Dokler ni imel vlade v rokah, se ni mogel posebno uspešno potegniti za Elizabeto; tem bolj pa potem, ko je imel moč v rokah.

Čim bolj so mu skušali grdi jeziki nevesto pristuditi, tem rajši jo je imel. Čim bolj so jo oni grdili in zaničevali, tem bolj jo je on cenil. In ravno to, kar so drugi na njej grajali, je njemu najbolj ugajalo, namreč njena ponižnost, pobožnost in ljubezen do siromakov.

Ludovikov dvorni kaplan pravi v njegovem življenjepisu: »Bog je v grofovo srce položil prav posebno bratovsko ljubezen do Elizabete, in sicer zato, da bi nedolžna devica vendar ne bila od vseh zapuščena, in po božjem navdihnjenju je deželni grof toliko bolj ljubil svojo nevesto, jo tolažil in varoval, kolikor bolj so jo žalili drugi.«

To je bila lepa in stanovitna ljubezen, ker je slonela na čednosti. Mesena ljubezen zgori hitro kot slama, krepotna ljubezen pa je stalna kot solnce. Tudi če se telesa postarajo, se ljubezen v čednostnem srcu ne postara. — O ko bi naša mladina to umela in se po tem ravnala! Potem bi ne bilo toliko lahkomišljenih in nesrečnih zakonov, kakor jih je žal. Prej poslušajo samo strast, pa se vjamejo v lastno past, iz katere se ne morejo rešiti, pa so potem nesrečni in nezadovoljni. — Pot v srečen zakon je potlakana s poštenostjo in čednostjo; a z lahkomišljenostjo in nepoštenostjo ona, ki pelje v nesrečni zakon. — Telo se stara, čednost pa je večno mlada. Zato se tudi ljubezen, ki plamti iz mesa, hitro postara in mine; ona pa, ki iz čednosti gori, ostane vedno mlada in ne mine

nikdar. Nadaljuje se celo onkraj groba v srečni večnosti.

No, pa čujmo mladega grofa samega, kako je cenil svojo krepostno zaročenko.

Elizabeto je le skrbelo, kaj misli sam pri sebi njen zaročenec o vseh teh zlobnih govoricah, s katerimi ga dan na dan podpihujejo proti njej. Rada bi ga bila sama vprašala, pa branila ji je ponižnost in dekliska sramežljivost. Zato je potožila svojo skrb svojemu staremu prijatelju vitezu Vargilu, ki je bil kot njen varih ž njo prišel z Ogrskega. Stari pošteni vitez je obljubil, da bo v tej zadevi sam govoril z mladim grofom. Prilika se mu je kmalu ponudila. Bil je lov in nanoslo je, da sta se sešla z Ludovikom in se malo v travi odpočila. Vitez ga naravnost vpraša, kaj misli storiti z Elizabeto: ali jo vzeti v zakon ali jo nazaj poslati na Ogrsko, k čemur ga hudobni dvorjani vedno hujskajo. Nato se deželni grof odločno in slovesno dvigne, pokaže bližnji hrib in reče odločno: »Vidiš-li oni hrib? Ko bi bil ta hrib od znožja do slemena samo čisto zlato in bi mi dali ta zlati hrib, ako zavržem Elizabeto, bi ga vendar nikdar ne hotel. Ljudje pa naj o Elizabeti mislijo in govorijo, kar se jim zdi, meni je ljuba in nič-

sar na zemlji nimam rajši. Za tako govoričenje naj se ona niti ne zmeni. Zavoljo svoje čednosti in pobožnosti mi je ljubša kot vsi zakladi celega sveta.»

Ko ji je vitez to pozneje povedal, je bila pomirjena in Bogu hvaležna.

To je torej ljubezen, stanovitna kot skala sredi divjih morskih valov, a nepremakljiva zato, ker sloni na čednosti in medsebojnem spoštovanju.

Kjer pa srca skupaj vleče greh, tam ni medsebojnega spoštovanja, ampak tiho zaničevanje, in tam ne bo stalne, osrečujoče ljubezni.

Tu je sv. Elizabeta našim dekletom prekrasen zgled, kako naj se s čednostnim in pobožnim življenjem pripravljajo na zakonski stan, ako jim ga je Bog namenil. Blagor dekletu, ki stopi pred poročni oltar kot čista devica! Božje oko jo gleda z veseljem in siplje nanjo žarke milosti in sreče. Saj, kakršno življenje pred zakonom, taka je potem sreča v zakonu. Lepo življenje pred zakonom prinese za doto lepo srečo v zakonu. Grešno življenje pred zakonom pa rodi trnje, osat in bridkost v zakonu. Mnogim je potem zakon ena sama dolga pokora, ene same težke vice, če ne pekel.

(M. Štular.)

Pokora, pokora, pokora!

Z grozo se spominjam onega večera, ko sem bil v železniškem vozu priča, kako hudobne so v tem resnem času celo ženske. Ni govoriti, kako so klele in klaf-tale, sopotnice pa seve pritrjevale s smehom. Moj Bog, sem si mislil, čudim se, da nas še bolj ne tepeš! Ne bom pridigoval in pisal takim zlobnežem o pokori, saj »Bogoljuba« taki ljudje niti ne poznajo, ker ga nočejo. Obračam se do vas, bralci »Bogoljuba« ter vam kličem: »Pokora, pokora, pokora!« Že lurska Marija je klicala te tri besede nedolžni Bernardki; tako pozivljam tudi vas, da delate pokoro za nesrečne grešnike, ki nočejo spoznati božjega klica v svetovni vojski! Če hoče-

mo delati pokoro za druge, moramo se seveda sami kar moč varovati vsakega greha. Zlasti na vas bratje in sestre Marijinega Srca se obračam, da podvojite svojo gorečnost v molitvi za revne grešnike. Bog, ki noče smrti grešnika, se bo gotovo oziral z veseljem na molitev za poboljšanje sveta. Mislim, da je še koristnejše moliti za poboljšanje kot za mir. Kaj drugega zadržuje, da ne izprosimo miru, če ne ravnno človeške strasti in grehi? Če se nam posreči iztrebiti izmed ljudstva in izmed narodov sploh ta vir vsega zla, zavlada nato mir že sam po sebi. — Za grehe slede kazni. Te moremo zmanjšavati po odpustkih, katerih smo največ deležni pri sv.

križevem potu, če ga pobožno opravimo. Zato vas prosim, da v namen poboljšanja narodov in iz tega poboljšanja sledečega miru opravljate radi in kar največkrat pobožno sv. križev pot. Darujte njegovo zadostivno vrednost prebl. Devici. Ona jo

bo gotovo najlepše in najboljše porabila ter pridala tudi iz svojih zaslug, kar bo naši pobožnosti primanjkovalo. »Delajte pokoro, kajti sekira je drevesu že na korenino nastavljena!«

Marianus.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

6. Sveto mašniško posvečenje

Dva čvrsta in neusehljiva studenca vzgojnih dobrot sta zadnja dva sveta zakramenta. Ne vzgajata sicer otrok naravnost, ampak posredno to je po drugih. Vzgojni službi dajeta delavcev, od Boga postavljenih vzgojiteljev: mašniško posvečenje daje duhovnikov, zakon pa nerazdružnih staršev.

Pri mašniškem posvečenju prejme duhovnik posebno milost, da more prav opravljati svojo mašniško službo. K tej nedvomno spada tudi skrb za jagnjeta Kristusove črede, nele za ovce. Če je že prerok napovedal kot poseben znak Zveličarjev, da bo na svojih rokah zbiral jagnjeta in jih dvigal v svoje naročje (Iz. 40, 11), potem mora imeti posebno skrb za vzgojo mladine tudi duhovnik, ki naj je enak podobi božjega Sina (Rim. 8, 29), duhovni oče tistim, ki jih je »očistil v kopalni vodi z besedo življenja«. (Ef. 5, 26.) Pamet pove, da ne sme manjkati zastopnika božjega pri tako važnem opravilu, koder gre za časno in večno srečo najplemenitejše in Zveličarjevemu srcu najljubše stvari božje. In katoliški duhovnik se je vedno zavedal dolžnosti, ki izvirajo iz Gospodovega naročila: »Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!« (Jan. 21, 15. 17.): pomaga rad sam pri vzgoji otrok, pa uči in bodri tudi vzgojitelje, da vrše svoje vzgojne dolžnosti prav in zvesto.

Primerno Gospodovim besedam »Vi ste sol zemlje« (Mat. 5, 13), govorjenim prvim mašnikom, je tudi duhovnikovo delo

pri vzgoji otrok. Sol prevzame najhitreje in najbolj nežne dele tiste reči, ki se osole. In kdo ima za duhovnikove nauke bolj vzprejemljivo srce kot nežna mladina? »Gospod so rekli, gospod so ukazali!« to velja pri dobrih otrocih kot pribito. »Gospod so prišli!« in brž je vsa mladež skupaj, koder so dobri starši in dobri otroci. Veseli so otroci, če smejo duhovniku poljubiti roko; in srečni so starši, če morejo pohvaliti svoje otroke pred duhovnikom, da so pridni in ubogljivi; bolj kot pred komerkoli drugim je pa deco sram, če je pogrjana pred duhovnikom ali celo od duhovnika. Še posnema mladež najrajši duhovnika pred oltarjem ali na prižnici. V najnevarnejših urah pa, ko odraste, ji še stiska srce spomin na duhovnika, nekdanjega vodnika. Neki novomašnik je dejal: »Ko sem bil dijak v mestu, sem tudi zašel včasih med slabe tovariše. Ali, kadar so me vabili na svoja pota, prevzela me je vselej misel: »Kaj bodo pa gospod doma rekli, že zvedol!« Sol zemlje ga je prevzemala in reševala. Ali ni tak vzgojni vpliv zlata vreden?

Sol pa tudi prijetno stori jed, če se prav rabi. Duhovnik pa prijetno stori staršem vzgajanje, če jim modro pomaga v cerkvi in šoli. Kako to dobre starše veseli in opogumlja, če vidijo, kako se duhovnik nesebično in vztrajno trudi za blagor njih otrok! Marsikatera mati bi popustila vse skupaj, naj gredo neubogljivci po svojih potih; ali, ko vidi, koliko se duhovnik

peha z njim v ljubezni in potrpežljivosti, da jih obdrži in udriži, pa si misli: »Saj so moji — pa bi se jaz ne?« Pa kje dobi prevaran oče tudi največ tolažbe, obupana mati nove moči in navodil za vzgajanje, če ne pri duhovniku? Nauki na prižnici, bodrila v spovednici, pouki mater, spomin pri sveti daritvi — vse sol zemlje!

Kaj pa potem, ko se otrok izvije iz rok očetu in materi, kdo ga pa potem vodi? Sol tudi v a r u j e g n i l o b e. Duhovnik je edini, ki ima še pot do mladeničevega ali mladenkinega srca. Na prižnici, v spovednici, v društvu ali družbi — na stotisoče bi jih več propadlo, ko bi jih duhovnik ne varoval in držal s svojo besedo. Ambrože, ki rešujejo Avguštine, dobiš po vseh delih sveta. Koder pa te zveze ni več, med duhovnikom in doraščajočo mladino, ondi ima malopridnosti plaz prosto gaz. Slepci vodijo slepce.

Še dandanes, ko je vendar toliko gremenja zoper duhovniško ali cerkveno »zastalost«, dajejo celo posvetnjaki svoje otroke najrajši v vzgojo duhovnikom: jezuitom, benediktincem, piaristom, šolskim bratom, salezijancem, svetnim duhovnikom v njih zavode; ali redovnicam: uršulinkam, šolskim sestram, usmiljenkam itd. Zakaj? — Rusi pravijo: Nobena hijena ni tako krvoločna, da bi samasebe grizla. Otrók sreča — staršev radost.

V zgodovini človeštva je zapisano, in nihče ne more tega več utajiti, da je storil katoliški duhovnik silno mnogo dobrega na vzgojnem polju vsa stoletja. Saj pa to ni čudno: ali ni vse njegovo delo pravzaprav le vzgajanje človeštva od zibeli do groba? Bog vari, da bi hoteli v tem oziru katerekoli drugemu stanu krajšati njegove zasluge, toda, kar je bilo nekdanj res, ne more biti danes laž: katoliški duhovnik je dal krščanskim otrokom prve šole, vzgojne zavode, prve sirotišnice, najdeniščnice, popoljševalnice, bolnice. Imena, kakor: Benedikt, Hieronim, Emilijan, Jožef Kalasancij, Filip Neri, Peter Fourier, Vincencij Pavlanski, Janez de la Salle, Hofbauer, don Bosko ... bodo vedno svetle zvezde

med ljubitelji mladine. Imena tistih pa, ki jih povestnica ni zabeležila, zlasti onih stotisočev junakov in junakinj, ki so vzgojno ledino orali med divjaškimi narodi, Bogu in samisebi prepuščeni — ta imena so pa pri Bogu. Niso delali za posvetno čast, tudi ne na posvetno povelje, ampak po volji onega, ki je postavil otroka poleg sebe s r e d i med apostole, objel ga, kakor da jim ga hoče posebno iskreno priporočiti, in jim je med drugim rekel: »Kdor sprejme enega takih otrok v mojem imenu, mene sprejme.« (Mark. 9, 32.) Povemo pa še prav izrecno, da nalašč ne maramo tod obširneje razpravljati o zaslugah katoliškega duhovništva na vzgojnem polju, ampak le toliko, da je jasno: zakrament svetega mašniškega posvečenja je tudi bogat vir vzgojnih dobrot. Ostane pa vendar le domača vzgoja prva in najvplivnejša; vsaka druga, in naj bi bila tudi najboljša, tudi duhovnikova, ji je le pomočnica.

Da bo pa duhovnikova vzgoja dobra pomočnica domači vzgoji, morajo pa starši poskrbeti. Škof Slomšek so rekli v neki pridigi: »Posebno vi, starši, svoje hiše prvi učenci, o ne zamudite pri svoji ljubi mladini dušnemu pastirju pot pripravljati. Brez vaše skrbi bo tudi vsa, še tolika skrb duhovnega pastirja malo pomagala.« Pa kako pot pripravljati?

Predvsem s tem, da sami duhovnike s p o š t u j e t e. Zgled je tukaj dvakrat važen. Če ti duhovnike spoštuješ in ubogaš, ki si oče ali mati, jih bo po tvojem zgledu tudi tvoj otrok. Pa ne samo duhovnike bo rad spoštoval in ubogal, ampak tudi tebe, očeta ali mater. To, vidiš, je dvojna korist. Narobe je pa tudi škoda dvojna: otrok, ki duhovnikov ne spoštuje in ne uboga, tudi staršev ne bo. To gre vse po eni poti, ker prihaja vse iz enega vira: iz četrte božje zapovedi. Če torej hočeš imeti dobre otroke, bodi sam z duhovniki dober. Če si pa širokih ust, pa vse osliniš in ogrizeš, se pa nika ne čudi, če nimaš ugleda in sreče pri otrocih. Modri učenik, sveti Janez Krizostom pravi: »Kjer se ruši čast duhovskim predstojnikom, kjer se jim ne izkazuje več

spoštovanje in strah, tam se razpasejo vse hudobije.« Stara resnica: pri taki hiši nima nobena dobra reč obstanka. Ni blagoslova božjega. V svojih namestnikih je Bog češčen, v svojih služabnikih pa tudi zaničevan.

Skrbita pa tudi, oče in mati, da čez prag vajine hiše ne bo nič prihajalo, kar bi moglo rušiti med vajinimi otroki spoštovanje do duhovnikov: ne hlapec, ne dekla, ne soseščina, ne družčina, ne knjiga, ne časnik. Bog v kotu in duhovnik pred oltarjem naj ima zmiraj čast v vajini hiši, pa naj bo tak ali tak. Kdor ga sramoti, je hiše sovražnik. Vun z njim! Zlasti od mladine daleč proč! Pred mladino stoj duhovnik vedno kot drugi Kristus. »Ako pa pustite (starši), da zlobneži iztrgajo iz src vaše mladine spoštovanje do mašnikov, bo prazno vse vaše delo, prazni vaši napori. Rajši nehajte vzgajati ali še začenjati ne, ker vse vaše vzgojevanje bi bilo mlatev prazne slame.« Pomnite te besede, očetje in matere; zapisal jih je izkušen mož, ki je osivel pri delu za mladino.

Pa poskrbite tudi, da se bo znala mladina spoštljivo vesti do duhovnika. V nekaterih krajih so otroci tako divji, da beže kakor zverjad, če le zagledajo duhovnika na vasi. To ni zdrav duh. Dobri starši tako nauče svoje otroke, da takoj obstanejo na mestu, če ugledajo duhovnika; ali pa mu gredo naproti, ga spodob-

no pozdravijo s »hvaljen Jezus!«, mu poljubijo roko (če je v kraju taka navada!), gledajo duhovniku v oči, ko govori z njimi, in prijazno odgovarjajo, kar so vprašani. To je spodobno, lepo in prikupljivo. Pa dobri starši tudi pouče svoje otroke, da duhovnikom ne izkazujemo časti kot ljudem, ampak zaradi Boga in mašniškega posvečenja; da jih ne ubogamo, ker so ljudje, ampak ker nam razlagajo voljo božjo; da jim poljubimo roko le zaradi presvetega Rešnjega Telesa, ki ga dele. Zato naj bo pa že tudi otrokovo izražanje o duhovniku tako, da bo kazalo notranje spoštovanje. »Kaplan je rekel — župnik je naročil, — škof je ukazal«, tako govori mladina le tam, kjer je že versko mrzla in vidi v duhovniku le človeka. Drugače pa tam, kjer vidi mladina v duhovniku služabnika Kristusovega in delilca božjih skrivnosti: »Gospod kaplan so rekli«, — »gospod župnik so naročili«, — »presvetli gospod škof so ukazali«. Vernika pač spoznaš po izrazu kakor zamorca po obrazu.

Končno pristavimo sem le še opombo, kako častno in zaslužno je za krščanske starše, če posveté katerega svojih otrok duhovniškemu ali redovniškemu stanu. Naj imajo za takega otroka še posebno iskreno skrb, naj mnogo zanj molijo, silijo naj pa nobenega nikamor, ker je boljši ovsenjak v časti kot pogača v nečasti.

Na praznik Brezmadežne.

Marija, ti nebes kraljica, ave!
Svečan je danes praznik tvoj sijajni,
ko zablestela si v čistosti bajni
v dolino solz, sem k nam v sveta puščave.

V nakitju tvoj oltar; in tam klečijo
otroci tvoji še v mladosti žarni:
»Pod tvojim plaščem, Mati, bomo varni,«
tako vse žitje tebi posvetijo. —

Občutkov sladkih vir, trenutki sveti,
da bi ostali vaši sklepí trajni,
spremembi mnogi za vsikdár oteti!

Naj v srcih praznik ta nikdár ne mine,
ne njega čari, v duši skriti, tajni,
da enkrat praznik večni jim zasine.

Ledinski.

Potnik.

Po cesti šel sem sam,
in sneg je ležal v polji,
ob cesti pa topoli
so se vrstili Bog ve kam...

In tiho spel sem v mrak.
Ob cesti znamnju se približam,
z njega pozdravi mož me s križem,
in nehote se ustavi mi korak.

Sam. Zapuščenost le
me spremljala in tiha bol je
brezmejna kot sneženo polje
in mračna kakor dih temè.

»Svoj vzemi križ in za menoj,
če hočeš biti moj učenec!«
— šepeta mi mož krvavih senec. —
Pogum, srce! Gospod vodnik je tvoj!
Vide.

Bog je ljubezen!

(Dalje.)

Morebiti bo pa kdo malo podvomil: »Kako je to mogoče, da bi Bog človeka tako ljubil, ko pa vidi na njem toliko greha in slabosti?« — Toda pomisliti je treba: odkod napake, odkod greh. — Človekov greh ni samo človekovo delo. Bog je ustvaril človeka dobrega in je ljubil in še ljubi v njem odsvit svoje lastne podobe. Je izgubljen sin, pa še ne zavržen, še ne pogubljen! Grešil je, pa zapeljan. In to še sedaj pri mnogih grehah. In četudi človek greh stori, vendar svojega lastnega greha ne odobrava. Upira se grehu, vojskuje se z njim vsak dan, na vse mogoče načine, z vsemi sredstvi, in še celo takrat, ko je že premagan, ne mara greha in se ga skuša znebiti. Pogani niso imeli mnogo sredstev zoper greh, toda vemo, kaj so vse storili, da bi se znebili storjenega greha, da bi si zagotovili odpuščenje, oproščenje od greha. Imeli so razne daritve, da bi po svoje potolažili nepoznanega Boga.

Najprej nam je vse to jasen dokaz, da človeku greh ni prešel popolnoma v naravo. Ne more se greha navaditi, živo čuti, da je po grehu prvih staršev kakor oropan, pregnan vladar, ki je bil nekoč od Boga prav božje ljubljen in obdarovan. V svojem srcu se še vedno spominja one brezmadežne lepote, ki je odsevala od njegove duše. Zato ga zaboli vsak novi padec v greh, pri vsakem živo začuti svojo nesrečo. Zgubljen sin, po še ne pogubljen, še misli na svoj dom, še želi nazaj, k očetu! Sicer omahuje. To je tista velika naša slabost: omahljivost. Pa ravno z njo reši Bog toliko svojih otrok. Kakor namreč noben še tak svetnik ni varen pred padcem, tako pa tudi noben še tak grešnik do zadnjega diha še ni zgubljen za Boga. In kakor noben svetnik na tem svetu ni brez vsake človeške slabosti, tako pa tudi noben grešnik v življenju ni popolnoma brez vsake dobre lastnosti. In s tem računa Bog in čaka, večkrat 10, 20, 50 in še več let in pričaka včasih šele na smrtni postelji. To nam potrjuje vsakdanja skušnja.

Pa še nekaj nam dokazujejo poganske daritve: tudi pogani so, čeravno nejasno, pa vendar neomahljivo verovali in zaupali v božje usmiljenje. Tudi pogani so namreč imeli v srcu zapisano v glavnih točkah božjo postavbo. Sicer nejasno, pa vendar so vedeli za božjo ljubezen in jo skušali vra-

čati. Hudobni duh je sicer vse to zlorabil, je zapeljal pogane, da so dali temu svojemu čustvu duška s tem, da so darovali malikom, toda četudi na napačen način, so vendar z daritvami razodevali, da zaupajo v božje usmiljenje. Ker ni poznal pravega Boga, je pogan rekel maliku: »Čeravno sem grešil, vendar trdno upam, da me ne zavržeš, ampak mi odpustiš.« Če bi bili pogani obupali nad božjo usmiljenostjo, potem bi bili pustili daritve, kakor hitro bi se jim bile zdele brezuspešne. Torej tudi poganu Bog ni pustil obupati, en za rek mu je pustil tudi v temi nevednosti: zaupanje v božje usmiljenje! Ko je pa stopil na zemljo božji Sin, je zaplalo novo upanje v človeku, ker je zaplapolala božja ljubezen v nepoznanem ognju. Ljubezen ga je prignala k nam: »Božji Sin je prišel iskat, kar je izgubljenega.« In ljudje so podrli malikovalske oltarje, ko je Kristus postavil svoj žrtvenik, sv. križ! »Če si božji Sin, pa stopi s križa in ti verujemo,« so mu klicali farizeji pod križem. Mi mu kličemo na križ: »Ker si stopil iz ljubezni do nas na križ, ti popolnoma zaupamo!« Ko so bili apostoli nekoč na jezeru, so ga v temni noči videli prihajati od daleč, pa so vpili od strahu. Toda prišel je bližje, pa jim je rekel: »Ne bojte se, jaz sem!« To se ponavlja pogosto v našem življenju, ko v temni noči greha gledamo Boga od daleč, površno, pa nas je strah. Pa ga začnemo premišljevat od blizu, pa nam pravi: »Ne bojte se, jaz sem, vaš Jezus, vaš rešitelj, ki vaš ljubim do smrti. Poglejte moje prebodene roke in noge in srce! Ali še ne zaupate moji ljubezni?« — »Da, naš Gospod in naš Bog, vemo, da nas ljubiš, čeravno smo grešniki, saj te skušamo vsak dan. Ko se pa v našem srcu nikdar ne oglasi skušnjava, da bi se ne oglasil tudi ti in nas ne opozoril na nevarnost. In četudi udušimo tvoj glas in potlačimo glas vesti, in grešimo, nas še vendar ne zapustiš. Dokler je v srcu greh, kiičeš in trkaš: Otrok božji, zakaj si nesrečen suženj? Moj zgubljeni sin, vrni se k Očetu, ki te čaka z odprtimi rokami, ki podpira vsako tvojo željo po dušnem miru. — Gospod, čeravno smo grešniki, pa smo vendar tvoji otroci. Ti veš, da te ljubime, mi pa vemo in verujemo, da ti nas ljubiš še bolj, da si sama ljubezen.«

Doživljaji francoskega ujetnika.

Poroča dr. Anton Zdešar,

(Dalje.)

Še tisti dan, ko nam je komisar tolmač obljubil, da bomo imeli lastno kuhinjo, smo res videli, kako je začelo par možicev — bili so Italijani, katerih je v Marseji baje kakih 100.000 — postavljati v nekem napol podrtem začrnelim poslopju poleg gradu »našo« kuhinjo: pripeljali so bili sem iz Marseje velik kotel, več metrov cevi za odvajanje dima in preprosta kuhinja je bila kmalu zmašena. Ali nič kaj veseli je nismo bili: prvič je bilo vse v samih smeteh in v nepopisni nesnagi, drugič nam je pa ta kuhinja dovolj jasno govorila, da nas gostoljubni Francozi ne mislijo še kmalu izpustiti, marveč da nas hočejo še dalje časa gostiti na romantičnem šatodifu.

Naj vam nakratko opišem vse dobrote, ki so nam tekle iz te fine kuhinje. Za zajutrek zjutraj smo — samo vstali. Šele pozneje enkrat smo dobivali čašico kave, to se pravi, neke črne brozge, ki pa gotovo ni bila črna niti od najmanjšega praška kakšne kave — Nemci so ji rekli »Stiefelwischwasser« — ki pa je bilo vsaj boljše kot nič: človek je imel vsaj nekaj gorkega za zajutraj. Nekako ob 10. dopoldne pa smo se postavili v vrsto, vsak s svojo vojaško skodelico — Francozi jim pravijo »gamele« (gamelles) — in s kositerno žlico v roki, in kakor smo prihajali na vrsto, smo stopali eden za drugim pred kotel v podrtu šupo, kjer so nam razni »gospodje« delili naše kosilo. Najprej ti je kuhar, francoski mornar, nadeval v »gamele« oficijelne juhe. Od začetka ujetništva je bila še dovolj gosta in tečna; menjaval se je riž z makaronami, fižolom in krompirjem. Drug »uradnik« nam je podajal pol hlebečka kruha. Ali ta kruh je bil za 24 ur, tudi za večerjo in za zajutrek prihodnjega dne. S kruhom vred nas je doletela še tretja dobrotā, par grizljajev sira ali pa še manjši kolešček klobase. Največkrat nam je delil sir in klobaso 16leten fante z neumitimi in črno umazanimi rokami; pogosto smo ga videli, kako se je igral z dvema sivima neznanско grdimā psoma, in sledovi njegovih umazanih rok so se čisto razločno videli na rumenem siru; na klobasi, ki so bile po sodbi naših veščakov nabasane iz sesekanih smrtnih ostankov penzioniranih konjičkov in življenja sitih osličkov, se ta umazanija ni mogla videti. Parkrat na teden smo dobivali mesto sira ali klobase kosček kuhanega mesa. Z vsemi temi dobrotami je zalagal našo kuhinjo in nas »šatodifski krušni oče«. Tako smo

namreč krstili zavaljenega Francoza civilista, srednje postave, z očmi in z obrazom in s kretinjami, iz katerih se je kazala oholost in brezvestna sleparnost, ki je bil prevzel od francoske vlade v najem zalaganje šatodifskih ujetnikov. Ta »krušni oče« nas je grozno sleparil; vse je prodajal po pravih oderuških cenah. Enkrat so ga slišali, kako je svoje trgovsko načelo izpovedal nekemu vojaku: »Zdaj je ura, da jim pobereмо denar iz žepov.« Nekdo naših je zato pripomnil: »Če ga enkrat povišajo v plemenitaša, si mora dati v svoj grb naslikati — pijavko.« No, kakor smo pozneje zvedeli, mu tega ni bilo treba, pač pa so mu Francozi, ker je znal njih republiko ravno tako mojstrski pobirati denar iz žepa, kakor nam, dali prosto stanovanje, hrano in sploh vso preskrbo v Fort Saint Nicolas, ki je za Marsejo isto, kar je bil nekdanj za Ljubljano — Žabjek.

Za kosilo seveda nismo imeli nobenih miz. Posedli smo po kamenju pred gradom, zbijali šale, če se je komu ljubilo, nad svojo smešno-žalostno usodo, se jezili nad mistralom — francosko burjo — ki nam je mesto popra radodarno sipal prahu in peska v »la soupe« (la sup = juha) in jedli in jedli, dokler je bilo kaj v »gamele«. Ko je tako vsakdo »gosko pojedel, barigljico izpil«, smo se pá moralj lepo po vojaško postaviti v dve dolgi vrsti, tako da je stal natanko mož za možem. Dva korporala sta nas preštela, če nas je še vedno vseh sedemdeset, začela iznova šteti, če sta se katerikrat uštela, potem pa vsi nazaj v grad. Vrata za nami so se zopet zaklenila, in dve uri, da so se mogli naši varuhi najesti in napiti, smo bili potem zopet sami. Le gori na terasi nad nami sta hodila dva vojaka s svetlimi bajoneti na puškah, in stražila, da je ne bi morebiti kdo pobral doli po zidu na nasprotni nezastraženi strani gradu.

Skromno kosilce ni delalo želodcu nobenih težav, zato so nekateri prav radi legli na smradlivo slamnjače in pospali. Sploh se je pokazala takoj prve dni jasna resnica načela, ki sem ga pozneje vedno in vedno neštokrat slišal ponavljati: »Najboljša stvar v ujetništvu je — spanje.« Drugi so se pogovarjali, še drugi tiho žedeli kje na kakšnem kovčegu ali na tleh na slamnjači, mislili na svojo usodo, na svoje domače, premišljevali neskončno ponižujočo vlogo svojega ujetništva, kjer ni človek čisto nič drugega kakor števil-

ka, ki se upošteva edino le tedaj, ko nas štejejo, ali smo še vsi, ali je ni še noben pobrisal. In potem v teh luknjah, v teh smeteh, ob tem preziranju stražnikov in policijskih komisarjev! Nikjer nobenega sočuvstvujočega srca, človek je tako sam, grozno sam, in kako dolgo bo to še trpelo? Srca so se krčila, nekaj kakor nevidna roka je tiščalo in držalo človeka za vrat, pri tem in onem so se udrle debele solze iz oči... Še drugi, — a teh je bilo razun duhovnikov bore malo — so gledali višje, premišljevali in molili v vsem tem nam nerazumljiva pota božje previdnosti, božje modrosti in — ljubezni...

Kakor kosilo, tako se je vršila tudi večerja — od dveh naprej smo bili zopet na prostoru pred gradom, brali, govorili, dolgčas pasli itd. — le da so Francozi še bolj pazili kot opoldne, da bi se ne preobjedli, in da so nam dajali za večerjo samo »la soupe«. Zato smo se postavili v vrsto ne samo z gamelo in s kositernasto žlico, marveč tudi s kruhom v roki, če ga nam je opoldne še kaj ostalo. Nekateri so ga pojedli več, nekateri manj, in nekaterim ni posebno dišal, da jim je preostajal. Da bi se to nasprotje med potrebo nekaterih in med izobiljem drugih lepo izenačilo, smo ustvarili takoj izpočetka posredovalni urad, ki sta ga prevzela oboje. franciškana kot sinova »Kristusovega ubožčka« sv. Frančiška. Dobila sta nekje slab jerbašček in vanj pobirala kruh od tistih, ki jim je preostajal, in ga delila med vse, ki so se pri njima oglašali.

Pri nezadostni hrani smo začeli vsi kmalu precej slabeti. Zato je dobivala družina svečilniškega čuvaja dan na dan številnejših naročil; ta si je dal prinesiti iz mesta kondenziranega mleka, drugi klobas, tretji sira itd., seveda vse po jako visokih cenah. Kajti dasi nam je ta družina rada pomagala, vendar ni bila ta prijaznost krščanska ljubezen do nas ali francoska humaniteta (človekoljubje), marveč izvečine le ljubezen do naših soldov. Vendar da se je le kaj dobilo in že zato smo bili tem ljudem vsi hvaležni.

Kjer je več ljudi, tam je treba poskrbeti predvsem za red, zlasti v našem slučaju, iz zdravstvenih ozirov. Takoj izpočetka smo si izbrali zato za glavnega šefa, ki bi vodil ta potreben red, nemškega zdravnika, dohtarja iz Berolina. S svojim mirnim nastopom je izprva vzbujal splošno zaupanje; pozneje je, žal, začel piti, pač iz obupnosti in da bi pozabil svoje dušno gorje, in pijača ga je tudi uničila in pokopala: umrl je v ujetništvu že leta 1915. Vsak dan je bilo določenih natančno število pometačev, čistilcev javnih lokalov itd. Kdor ni hotel sam delati, je moral na svoje stroške najeti namestnika.

A nisem vam še predstavil svojih soujetnikov.

Poleg dr. Br. iz Berolina smo imeli med nami še drugega zdravnika dr. Hellerja iz Prage. Bil je sicer žid, ali izredno ljudomil človek. V vseh boleznih so se zatekali vsi k njemu: pomagal je rad in požrtvovalno. Ko so je pozneje na Korziki pojavila med nami disenterija in legar, je sam kuhal tem bolnikom primerno hrano. Bog mu bodi plačnik za vse!

Poleg dveh zdravnikov smo imeli tudi par advokatov iz Nemčije, potem enega gimnazijskega profesorja iz Chemnitza na Saškem, nekaj učiteljev iz Berlina, dva ravnatelja trgovskih šol, dohtarja Aranza iz Dubrovnika in ravnatelja Raday iz Kaposvara na Ogrskem, direktorja neke zavarovalnice za življenje, par bogatih posestnikov iz afrikanških otokov in par inženirjev; največ pa je bilo potujočih agentov iz raznih krajev Nemčije, ostali so bili razni rokodelci, trgovski pomočniki itd. Nekega dne pripeljejo na Satodif tudi kakih 30 mornarjev severonemškega premogovega parnika »Elsa Köppon«. Prišli so bili v Nizzo že 26. ali 27. julija, ali franc. pomorska oblast jih je tu pod raznimi pretvezami toliko časa mudila, da je bila razglašena mobilizacija, nakar so jim kratkomalo ladjo vzeli, nje same pa ujeli in zaprli. Po veri je bilo izmed teh ljudi največ protestantov, a tudi mnogo judov in framasonov.

Da je bilo med temi elementi tudi nekaj takih, ki so imeli smolnate prste in se jih je rado kaj prijelo, se ni čuditi. Nekega dne zmanjka enemu lepe preproge za odejo. Kmalu se raznese med nami novica: »Tatu imamo med seboj!« Ni trpelo dolgo in dobili so ga. Povelje: »Le vkup, uboga gmajna!« Dr. Br. razloži zbranim obžalovanja vredni slučaj in predlaga, naj krivca zadene tudi kakšna kazen. Vsi zborovalci so za to, ali kakšno kazen? Dr. Br. predlaga popolno resno, da se dajo tatu trije krepki udarci s palico. Ali ta »prajzovska« kazen je zadela na splošen odpor in tat je dobil le strog nalog, čistiti 14 dni tiste prostore, ki jim Hrvat pravi — zahod. Naš uzmovič je kazen sprejel in ljudsko zborovanje se je zopet razšlo.

Dr. Br. s svojim »odborom za red in zdravstvo« je moral tudi skrbeti, da smo se zjutraj vsi umili. Ali prosim, to res ni bilo tako lahko. Takoj, ko so se zjutraj odprla vrata in smo se vsuli pred grad, smo se postavili trije in trije v vrsto, nakar so odkorakali — vse pod nadzorstvom bajonetov — prvi trije k bližnjemu vodnjaku, ki je imel tako slabo kapnico, da je bila k večjemu za umivanje še dobra. Ker so potrebovali trije za umivanje

kakih 5 minut, se nas je umivalo 100 ljudi nad dve uri.

Da bi si preganjali dolgčas in obupno žalost, smo začeli prirejati zvečer, ko so nas po večerji, ravno tako kakor opoldne po kosilu, skrbno prešteli in so se okoli 5. ure za nami zaprla in zaklenila velika grajska vrata, razne veselice. Zdaj je nastopil deklamator, potcm je drugi zapel kakšen soio (samospev) iz te ali one opere, to ali ono pesem, tretji se je čutil poklicanega razveseliti svoje sotrpine s kakšno šaljivo dogodbico itd. Par večerov so si celo razdelili vloge iz Götthejevega Fausta in ga dolge kose deklamirali. Čudil sem se, kako so ti Nemci zaali svojega Fausta ni pamet, posebno omenjeni dr. Br., a tudi par drugih, da so ga pol ure in še dalje popolnoma prosto in na pamet deklamirali. Vprašal sem se: In če bi nas bilo tu 100 Slovencev, koliko bi jih znalo na pamet »Krst pri Savici?« A tudi svojo vest sem vprašal. »In ti, kako pa ti kaj znaš sv. pismo na pamet?«

Da smo mi duhovniki hoteli urediti tudi službo božjo, se lahko razume. Takoj drugi dan po prihodu na šatodif smo napisali latinsko prošnjo na marsejskega škofa, naj poskrbi, da bi mogli maševati, in da naj nam da pravico spovedovati svoje soujetnike. Pozneje sem v Marseji izvedel, da je škof naše pismo prejel in nam tudi odgovoril, toda do nas to škofovo pismo ni nikdar prišlo. Zato smo pa ob nedeljah priredili službo božjo tako, da smo najprej to službo božjo javno oznanili, potem smo ob določenih uri zapeli kakšno cerkveno pesem, nakar je sledila kratka, 8 do 10 minut trajajoča pridigica; vse smo sklenili z nekaterimi molitvami. In ne samo katoličani, tudi protestantje in judje so prihajali k tej službi božji. Ko je nemški župnik Metzger pridigal enkrat celo o smrti, je bil nek protestant tako ginjen, da je rekel: »Svoj živ dan še nisem slišal tako lepe pridige.«

(Dalje.)

Vzor mladeničev — † Ernest Mlakar.

† Ernest Mlakar — v sveti vojski.

Še dve lepi o Mlakarju!

Mnogo lepega in spodbudnega smo že slišali o Mlakarju. Ene stvari pa ne smemo pozabiti. Ker je bil blagi mladenič vnet za vse dobro, zato tudi za delo za streznenje ljudstva ni mogel ostati brezbrizen. Saj se je na to pripravljaj s celim srcem, kako bo mogel vse svoje življenje posvetiti v blagor ljudstva in širjenje božjega kraljestva. In kot razumen mladenič je uvidel, da je pijančevanje ena najpogubnejših ljudskih strasti. Oklenil se je tega gibanja s celo svojo plemenito dušo.

Mlakar je bil abstinenc z dušo in telesom. In kar je treba posebno poudariti v času, ko nekateri mislijo, da je abstinenca navadna svojeglavnost, bil je abstinenc vsled svoje goreče ljubezni do Boga

in bližnjega. Kot dokaz naj slede njegove lastne besede, ki jih je zapisal in potem govoril 18. oktobra 1914 svojim sogojencem, ko jih je vabil k abstinenci: »Dotaknil bi se še enega vprašanja: Ali je Bogu abstinenca ljuba, ali Bog rad vidi, da smo abstinentje? Kot odgovor na to vas spomnim samo na eno: Koga je Bog izvolil za predhodnika Jezusa Kristusa? Janeza Krstnika, kajne? Kaj pa je bil Janez Krstnik? Vi veste, da je angel že pred njegovim rojstvom med drugim napovedal tudi to: »Vina in močne pijače ne bo pil.« Torej tisti, ki je pripravljaj pot božjemu Sinu, je bil abstinenc. Iz tega sledi, da Bog ljubi abstinenco. — Kdor resnično ljubi Boga, temu ni zadosti, da izpolnjuje to, kar je Bog zapovedal, ampak dela tudi

to, kar vé, da je Bogu ljubo. Prepričan sem, da vsi, kar nas je tukaj, resnično ljubimo Boga. Mi vemo, da je zmernost Bog zapovedal; vemo tudi, da abstinence Bog sicer ni zapovedal, da pa jo ljubi in da mu je všeč, ako smo abstinentje. Kdor torej Boga resnično ljubi, se bo sedaj rad in z veseljem zapisal v abstinenco.»

Pred menoj leži listič z osnutkom nekega govora, ki žal ni dovršen. Tu piše: »Vsak študent — naj bo abstinent!«

Zakaj?

1. To delo je narodno. — kakor nobeno. Pri kupici vina »Živio« klicati narodu, je lahko.

2. Delo za Boga. Koliko se v pijanosti greši..., pohujšanje..., preklinjevanje...

3. Dejo ljubezni do bližnjega. Koliko družin nesrečnih; če le enega pijanca spreobrneš, spraviš srečo v družino, kar ti bo Bog poplačal.

4. Državi koristno. Kaznilnice, zločinci — za državo sitnosti; rod peša, država nima potrebnih moči...

5. Najbolj pa samemu sebi koristiš. Značajnost — zatajevanje, toliko potrebno v življenju, tu se ga človek nauči.

To so besede, ki jih je zapisal in govoril petošolec. Ali nam ne prihajajo v spomin psalmistove besede: »Iz ust otročičev in dojencev si pripravil hvalo zaradi svojih sovražnikov, da potereš sovražnika in maščevalca«... (Ps. 8.)

Sedaj vemo, s kakšnega stališča je † Mlakar presojal abstinentsko gibanje in ga širil. »Charitas Christi urget nos,« je bilo geslo sv. Vincencija, ljubezen do Kristusa in z njegovo dragoceno krvjo rešenih duš je bilo vodilo za gojenca misijonske družbe sv. Vincencija — † Ernesta Mlakarja.

Kdaj pa se je začel baviti z abstinenco in kako se je bavil? Kolikor je mogoče posneti po njegovih zapiskih in poizvedbah, se je začel živo zanimati za abstinenco v počitnicah leta 1913. Pred počitnicami so imeli dijaki-gojenci zadnji govor (22. junija 1913). Priporočilo se jim je, med drugim, naj se med počitnicami bavijo

z abstinenco, naj o tem študirajo in napravljajo sestavke, kakor: 1. Abstinenca in gospodarstvo. 2. Abstinenca in zdravje. 3. Abstinenca in značaj. 4. Abstinenca in vzgoja. 5. Abstinenca in nrvnost. Seveda so šli ti nauki pri večini le mimo ušes, pri Mlakarju pa so šli ne le v ušesa, ampak tudi v srce. Zavzel se je z vso silo za abstinenco. Že v juliju je spisal razpravo: »Abstinenca in nrvnost«, katero je potem predelal v »Pijanska bandera«. V teh počitnicah so neko nedeljo v njegovi rojstni vasi priredili veselico s plesom. Ernest pa si je izposloval dovoljenje politične oblasti, da bi takrat z drugimi dijaki napravil pošteno igro, da bi ljudi odvrnil od plesa. A dovoljenje je dobil prepozno, tako da so igrali šele v ponedeljek, 18. avgusta, pri precejšnji udeležbi dve zabavni igri. Plakate je napravil sam in jih tudi sam pribijal po hišah. »Ko je bilo že vsega konec,« tako piše svojemu bivšemu g. župniku, »sem jaz — kakor ste mi Vi svetovali — stopil na oder in nekaj jecljal o 'vinskih brcah'. Uspeh je bil: 51 odraslih, 38 mladih junakov.« Da to ni bilo jecljanje, je umevno za vsakega, ako pomisli, da se jih je takoj pri prvem naskoku oglašilo za ondodne kraje tako visoko število. Te je potem bodril, opominjal v pismih in zanje — molil, kar svedoči njegov zapisnik. Seveda je ob njegovem odhodu vse nekako zaspalo, ker ni bilo pravega vodnika. — V četrti šoli je bil zelo bolehen. Zato se je pečal večinoma le z učenjem in molitvijo.

Z novo navdušenostjo — menda ga je prav posebno dvignilo zborovanje abstinentsov na Brezjah, ki se ga je udeležil — pa se je lotil abstinence v peti šoli leta 1914. Takoj v začetku je prosil svoje predstojnike, da bi se smel osnovati v zavodu misijonske družbe v Ljubljani, kjer je bival od svoje druge šole, dijaški abstinentski krožek. Tej prošnji se je rado ugodilo, saj je bil Ernest, kot prvi predsednik, najboljši porok, da se bo vse vršilo v smislu in okvirju šolskega reda in pravil zavoda. Ernest je dal krožku ime »Ta-

bor« in šel z vnemo na delo. 18. oktobra 1914 je bil ustanovni dan.

Sedaj se je začelo z delom, da je bilo veselje! Branje iz »Piščalk« in »Zlate dobe«, govori, deklamacije itd. Vsak teden je bilo nekaj, a vendar so vsi svoje šolske dolžnosti vršili z največjo vnemo. Najboljši abstinentje so bili najboljši učenci, Ernest sam je dajal v tem najlepši zgled. V vseh predmetih je imel »prav dobro«.

Toda svetovna vojska je posegla tudi med te navdušene abstinate. 16. junija 1915 je bil potrjen Ernest Mlakar k vojakom. Za slovo je zapisal 30. junija v domači zapisnik:

»Komaj sem star šele osemnajst let,
cesar me hoče k soldatom imet' ...

No, če me hoče, naj me pa ima! Do sedaj sem se bojeval v sveti — odsedaj se bom pa v sveti in svetovni vojski. Vi pa, dragi sogojenci, nadaljujte sveti boj, tudi ko mene ne bo. Ob vrnitvi, — ako Bog da in Mamica božja — bo moje veliko veselje če bom videl, da ste se krepko držali in pogumno nadaljevali sveti boj proti alkoholizmu. Na svidenje!

Ernest Mlakar, t. č. predsednik.

Z bojišč je mnogo pisal in se zanimal za abstinentno gibanje, bodril svoje sogojence k vztrajnosti, prosil predstojnike naklonjenosti. Velikonočno nedeljo je pisal med drugim: »Kakor sem že na dopisnici sporočil, sem s priklopitvijo abstinentnega krožka Marijini družbi in s spremembami v krožku samem popolnoma zadovoljen. Veseli me, da ste postali tako radikalni in pogumni. Da, tak sklep, tako zavezo storiti, je nekaj junaškega, še bolj junaško bo pa, če bomo to tudi vedno držali. Abstinent biti je zame zdaj neko-

liko težje ko prej. Odkar smo takorekoč na fronti, dobimo vsak dan pol litra vina (ali četrt litra ruma), razen tega pa še kakih pet cigaret ali pa pakelc tobaka za fajfo' — kot priboljšek. Kakor bi šale zbijali z mano! Sed ego abstineo, nunc et semper a Baccho et tabaco.«

Da, Ernest je bil abstinent z dušo in telesom. Nekoč ga je hotel nekdo nekoliko skušati in mu je daroval precej prav lepih, s konjakom napolnjenih bonbončkov. »No, Ernest,« ga vpraša dotičnik čez nekaj dni, »imaš še kaj bonbončkov?« — »Nič več,« odgovori. — »Ti si pa res lep abstinent; kako pa si držal svojo besedo? Ali ne veš, da si konjak pil?« — »O tega pa že ne,« se veselo nasmeje, »sem slutil, da me hočete skušati, zato sem šel k vodovodu, tam sem konjak izpral z vodo, sladkorčke pa snedel. Prav dobri so bili.«

Mlakar je tudi že precej pridno pisal za »Zlato dobo«. Večji njegovi spisi so bili: »Pijanska bandera« in »Vince brca — okrog srca«; že kot vojak pa je poslal žalostno zgodbo »Krovec«.

Ti zlata duša, sedaj te ni več med nami! Hrepenel si po zlati dobi — po treznosti slovenskega naroda — tu je nisi dočkal, tam gledaš pravo zlato dobo. Padel si v čvetu let, a padel obložen z zaslugami, ki jih ne morejo pokazati pogosto sivi lasje. Ko gledamo v duhu ono gomilo, kjer leže pokopani naši upi, nam vstajajo novi upi: spominjamo se namreč prelepe Gregorčičeve pesmi:

Tam spi junak — on mirno spi,
A duh njegov živi, budi;
Množe borilcev se vrsté,
Gorje ti — alkohol — gorjel

(Prihodnjič konec.)

Fantje in dekleta, poslušajte, kaj vam piše vojak!

Dragi mi prijatelji, tovariši, služabniki Brezmadežne! Ali more biti večja odlika in večje veselje, da se moremo imenovati njeni otroci? Ne samo, da je to ime častno in vzvišeno za nas, ampak da Ona gleda in se veseli svojih otrok. S kako ljubeznijo skrbi za svoje

vdane zveste, in če kateri pade, kako ljubeznivo mu poda roko: »Zaupaj, sin! Kdor mene najde, najde življenje!« O kolika sreča je za vsakega, ki ima zagotovljeno njeno ljubezen! In kako malo je treba žrtvovati za njeno skrb in naklonjenost! Oh, ko bi jo tudi mi prav spo-

znali in čistili, ostali skromni v obleki in obnašanju dostojni, občudovali in posnemali njene vzvišene čednosti, kakor ponižnost, čistost in vdanost v voljo božjo! Koliko milosti nam je že izprosila in koliko bi bilo njeno veselje, ko bi ji prav zvesto služili! Na plan, tovariši, kot služabniki Kraljice nebeške in naše ljubeče matere Device Marije! Bodite ponosni na to veliko čast in ne bojte se tega javno pokazati svetu! Nje zunanji znak je svetinja. Hrabri vojak, ki žrtvuje svoje zdravje in življenje stavi v nevarnost, jo sme nositi, a ta je od svetnega vladarja. Koliko bolj častna je svetinja, ki nas bodri, naj se hrabro vojujemo, težave in tudi zaničevanje in preziranje tovarišev premagamo, do groba stanovitni ostanemo ter dosežemo plačilo večne sreče za tako kratek čas zveste službe.

Poznal sem tovariša, bil je vedno rešen, a vesel. V nekem ruskem navalu na naše postojanke je poslal neprijatelj več strelcev na nas, kjer smo bili na stanovanju, in ena granata je padla v hišo. Štirje so bili težko ranjeni, dva lahko; dva težko ranjena sta umrla; med njima je bil tudi ta dobri Marijin sin. Živel je le še kakih pet ur. Dasi ves raztrgan, ni tarnal, njegovo dobro srce je bilo do slednje minute zve-

sto Njej, ki ji je bil v življenju tako vdan. Kako rad je postregel svojim trpečim bratom, kjer je mogel, in kako sladko je zaspal! Bil je pravičen, zato ga je vzela k sebi, kjer ni več smrti, ne solza. Ona ga je ljubila, ker jo je ljubil, in ga rešila doline solz. Kadar se spomnim na blagega fanta, ga blagrujem, in daj mi, Mati, svojo milost in sprejmi me kot si radostno sprejela njega! Kakor se on že davno raduje pri tebi, tudi nam izprosi poguma, da bomo napredovali v delu za tvojo čast in, če treba, žrtvovali časno srečo, samo da bi cilja ne zgrešili. Kaj je naš cilj? Ali ne, da bi bili srečni, večno srečni? Predragi mi rojaki v domovini, to srečo, da ostanete zvesti svoji Materi, vam želim, ljubite jo in delajte, da bo naša domovina vstala in ponosna na vas se razcvitala bolj kot kdaj. Radi čitajte naše glasilo, saj je tako lepa njega vsebina, da se mora srce z vso vnemo oprijeti tolažbe polnih resnic, posebno v teh hudih časih. Sovražniki vere silijo prav sedaj veliko bolj na plan kot kdaj, ali se bomo mi njih ustrašili? Ne, tudi mi moramo biti bolj goreči in zmagali bomo ter dosegli mir, ki ga svet ne pozna. Predragi mi tovariši, srčen pozdrav v presvetih Srcih Jezusa in Marije!

M. Z.

Dekleta, kje so svetinje?

Drage mi sestre in hčere Marijine! Večkrat sem že opazila, da se nekatere Marijine družbenice sramujejo očitno nositi družbeno svetinjo. V našem kraju smo imeli namreč prošnjo procesijo za dež. Gospod župnik so izrazili željo, da naj bi se te procesije udeležile zlasti vse Marijine družbenice s svetinjcami. Ali menite, da so prišle? Da, prišle so vse. A mnoge brez svetinje. Žalostno je, da si Marijine druž-

benice ne upajo v svet z znakom svoje službe. Nobeden vojak se ne sramuje, če mu cesar podeli odlikovanje. Še manj pa se sme sramovati Marijina hčerka svetinje, znaka nebeške Kraljice. Torej pogum, dekleta! Ljubite svetinje in nikar se je ne sramujtel!

Saj na traku svetinja — kot plašč Vas Marijin — pred vragom zagrinja.

Marijina hči.

Po svetu.

Papež Benedikt XV. je pozval ameriško časopisje, naj ga podpira v prizadevanju za dosego svetovnega mira. Ameriško prebivalstvo naj spozna, da je skrajni čas, da se konča nepotrebna in uničujoča vojska.

Mednarodna konferenca katoliških veljakov v Curihu je zborovala od 29. januarja do 4. februarja. Posvetovali so se predvsem o vprašanju mednarodnega stališča papeževega med vojsko in pri mirovnih pogajanjih.

31 vojnih avstrijskih kuratov je doslej pobrala sedanja svetovna vojska na bojiščih.

Dne 28. jan. je umrl na južni fronti junaške smrti predarlski vojni kurat Jožef Hämerle. Oglasil se je bil ob izbruhu vojske prostovoljno za vojaško službo, bil dolgo časa v Galiciji, potem pa na južni fronti pri tirolskih cesarskih strelcih. Lani je bil pokopan od snežnega plazu, ko je reševal pogrešane vojake, a so ga pravočasno izkopal; imel je le hudo rano na sencu.

Katoličanstvo na Angleškem napreduje od leta do leta. Med angleškimi vojaki so katoličani številno zastopani, kar priča dejstvo, da jim je odločenih 210 vojaških kuratov. Od l. 1916 do 1917 se je pomnožilo število katoličanov (okrog 2 milijona jih je; drugi so protestantje-anglikani) za 8588. Videti je, da se je med vojsko prestop v katoliško Cerkev močno pospešil. Papež je imenoval za katoličane angleški armadi posebnega škofa, najstarejšega vojnega duhovnika Viljema Keatinge.

Misijska družba sv. Franciška Ksav. je praznovala nedavno 75letnico obstanka. V tem času je družba nabrala in porazdelila za misijske namene okrog 45 milijonov kron.

Češčenje presv. Srca Jezusovega se bo gotovo še pomnožilo in posplošilo, ker bo v kratkem prištel med svetnice oznanjevalka in začetnica tega češčenja. Nedavno je bila v Vatikanu v navzočnosti papeža Benedikta XV. seja kongregacije svetih obredov. Pri tej priliki so bili čudeži, ki so navedeni kot pripočilo za to, da se blažena Marjeta Alakok proglašajo med svetnice, priznani kot pravomočni. Ne bo torej več dolgo, ko se bodo v Rimu priredile slovesnosti na čast sv. Marjeti Alakoški.

Tudi Američani so dobili svojega vojaškega škofa dr. Patrika Hayes, ki je naslovni škof v Tadaste. Listi poročajo, da je med ameriškimi vojaki 40 odstotkov katoličanov, dasi celotno število katoliškega prebivalstva po dosedanjih poročilih ni segalo čez 20 odstotkov.

Ruski nered. Tudi v verskem oziru je ruska anarhija in revolucija jela vladati po svoje. Svet ljudskih komisarjev je odredil, da se proglasi ločitev cerkve od države, da se šola loči od cerkve, odpravi iz šol verstveni pouk, da se posestva verskih družb proglase za javno last, da se razlaste poslopja in premoženje samostanov. Drugače so pa verski običaji popolnoma svobodni.

Pe domovini.

Umrl je 29. januarja nagloma č. g. Jurij Peternelj, dekan v Kobaridu. Prestal je veliko zlasti za časa italijanskega vpada; za-

prosil je bil za pokojnino, a ga je Gospod poklical na večni in boljši pokoj. Rajni gospod dekan je bil pri vseh izredno priljubljen; njegovi tovariši so ga ljubili in spoštovali kot najboljšega prijatelja in svetovalca. Za mašnika je bil posvečen leta 1868. Doma je bil v Novakih pri Cerknem. R. I. P.)

Izgubili smo zopet odličnega duhovnika: častnega kanonika in dekana v Radovljici č. g. Ivana Novaka. Zadnje mesece je sicer bolehal, a teden pred smrtjo ga je zgrabila pljučnica, ki mu je uničila življenje 30. januarja v 75. letu starosti. Pokojni je bil častljiva osebnost med kranjsko duhovščino: dostojanstven, a obenem ljubezniv do vsakega. Kot duhovnik je bil resen, vnet za vse dobro in za čast božjo. Pokojni e bil od početka odbornik »Katol. tiskovnega društva«.

Smrt pobira, ne izbira. V najlepši dobi je moral umreti č. g. Ivan Traven, bivši kaplan v Šmartnu pri Kranju, zadnji čas ravnatelj Zadružne centrale in odbornik raznih združnih organizacij v Ljubljani. Pokopan je bil 16. februarja v svoji rojstni fari v Šmartnem pod Šmarno goro. Pokojni ravnatelj se je vsled svojih zmožnosti oprijel dela na polju združništva. Kljub tem zunanjim poslom pa je ostal vesten duhovnik. Naj mu sveti večna luč!

Duhovske zadeve. Ljubljanska škofija. Na župnijo Sv. Križ na Jesenicah je bil umeščen 29. januarja č. g. Mat. Žbontar, poprej kaplan na Jesenicah; na njegovo mesto je prišel vojni kurat č. g. Val. Jerše. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je podeljen župniku v Šturjah č. g. Mih. Kmet. — Stalni pokoj je dovoljen trnovskemu župniku č. g. Ivanu Vrhovniku v Ljubljani, začasni pokoj pa č. g. Martinu Pečariču, župniku v Podkrajju. — V Kamniku se je naselil vpokojeni župnik iz Sel, duhovni svetnik č. g. Anton Jamnik. — Krška škofija. Župnija Naborjet je podeljena č. g. Francu Holecu, župniku v Grebinju. — Knezoškofijski kaplan dr. Oton Rainer je poklican k vojnemu superioratu v Gradec; g. Feliks Zolechner, provizor v Škofičah, pride za kanonika v Gosposveto. — Kaplan č. g. J. Volc iz Grabštajna je premeščen iz Grabštajna v Št. Jakob v Rožu; na njegovo mesto je prišel č. g. M. Čarf iz Št. Jakoba. — Tržaška škofija. Za častnega kanonika pri sv. Justu v Trstu je imenovan č. g. Jožef Grašič, župnik v Bernu pri Pazinu, in dr. Anton Vatrovac, župnik pri sv. Antonu Novem v Trstu. — Lavantinska škofija. 1. februarja je bil umeščen kot kanonik č. g. Maks Vraber, semeniški špiritual v Mariboru. — Za župnega upravitelja pri Sv. Jerneju nad Muto je ime-

novan č. g. A. Trinkaus, kaplan pri Vel. Nedelji. — Prestavljena sta čc. gg. kaplana Ivan Verbanjšek iz Starega trga k Vel. Nedelji in Fr. Rakun od Sv. Heme v Žetale: — Iz vojnega ujetništva se je vrnil 31. januarja č. g. dr. Anton Jehart, vojni kurat, poprej pridigar v Celju. Ujet je bil v Srbiji, odpeljan ob strašnem trpljenju preko Srbije in Albanije in čez morje na Italijansko. Izmenjan je bil vsled bolehnosti ter prišel preko Švice in Dunaja na svoj dom. — Cesar Karel je imenoval dekana v Šmarju č. g. Ivana Bohanec ter dekana v Brežicah č. g. Jožefa Mešiček za častna kanonika lavantinskega stolnega kapitlja. — Nagloma je umrl v Jurkloštru na Štajarskem ondodni župnik č. g. Karel Tribnik v 72. letu starosti. Na poslednjem mestu (v Jurkloštru) je služboval celo četrletje. Večni mu mir!

Usodna smrt. Dne 31. januarja se je vračal iz Prema na Kranjskem frančiškan P. Fruktuoz Frank k Sv. Trojici v Slov. goricah. V Mariboru je iskal voza, a ga ni dobil. Odločil se je, da pojde peš. Ker je imel srčno napako, ga je pot silno zmučila. Po kratkem odmoru in večerji pri Sv. Lenartu je nadaljeval pot v megli in temi. Četrť ure od samostana je zgrešil pot in zašel v potok Velka, kjer ga je zadela kap. Našli so ga stoječega v vodi in naslonjenega na breg 5. februarja. Pokojnik je bil blažega srca in splošno priljubljen. N. p. v m.

† **P. Romuald Jereb.** Po dolgi bolezni je umrl na Trsatu 12. februarja gvardijan frančiškanskega samostana P. Romuald Jereb, rodom iz Preske, star 69 let. Za časa svojega načelovanja na Trsatu je povečal ondodni samostan, pripravil vse potrebno za zidavo nove cerkve, a vojska mu je preprečila lepo namero. Svoj čas je bil tudi provincijal ter se je vsekdar odlikoval kot moder in preudaren prestojnik. R. I. P.!

Marijine družbe.

Več dopisov (iz Šmartna pri Litiji, iz Trsta, iz Boštanja, iz Ormoža, iz Poljčan, s Koroškega in od drugod) je prišlo, v katerih se dopisnice zahvaljujejo, da je »Bogoljub« odločno nastopil zoper potratnost in nečimrnost in zoper druge razvade pri družbenkah. »Le pobijajte naše napake — pravi en dopis — saj le tedaj jih tem bolj spoznamo, ako nam kdo v obraz pove, kaki da smo.« »Potem imamo tudi mi večjo moč zatirati te napake doma, ako nas »Bogoljub« v tem podpira.« — Obenem pa dopisnice tožijo, da teh napak in razvad še ni konec. Pa tudi o drugih napakah še

tožijo. V enem kraju je zelo oživel — ples! »Pa nobeno svarejnejše nič ne pomaga!«

Teh dopisov v celoti ne prinašamo. Zakaj ne? Zato ker »Bogoljub« more grajati napake le splošno, ne pa napake kake posamezne župnije. Domače napake mora vsaka župnija doma sama odpraviti! Zato so pa pri družbah seje in pa shodi. Tam naj se ta reč obdela in temeljito prerešeta! »Pa nobeno svarjenje nič ne pomaga.« Na to odgovarjamo: Tu ni treba nobenega dolgega svarjenja in barantanja. V Marijini družbi mora veljati pravilo: Ali si, kakor imaš biti — ali hodi! Marijina družba ni nobena dolžnost, ampak nekaj radovoljnega. Ona ima svoja pravila in zahteve; kdor teh pravil in zahtev noče izpolniti, dobro, pač ni za družbo. Naj si izbere drugo družbo, ki je bolj po njegovem srcu! Čemu veliko barantati; ali hočeš ubogati ali nočeš? — Ples celó da se je razpasel v nekem kraju (ime iz usmiljenja zamočimo) in to zdaj v vojnem času in da družbenice plešejo? Ali je mogoče kaj takega? Zakaj se to trpi? Katera zdaj v času vojske pleše, naj nemudoma pobere šila in kopita in se zgubi iz družbe! Ona spada pač v kako drugo družbo, a v Marijino ne. Le ne takih debelih napak spregledavati! Čim bolj se napake spregledujejo, tem bolj se vtepejo.

Vemo, dobra dekleta vse take napake v družbi bodejo in bolé. One bi rade, da bi bile v družbi vse pridne in pobožne, kakor bi tudi res morale biti. Ker pa niso, zato nam pišejo, da bi se to odpravilo. No, »Bogoljub« bo svojo dolžnost že storil. Grajal bo napake, kakor se splošno opažajo. (Seveda prevečkrat »Bogoljub« tudi ne sme kregati in grajati drugače bo prišel v slab glas; ob svojem času, kadar je resnična potreba.) Napake svoje družbe pa, kakor rečeno, skušajte doma odpraviti! Zato so pa pri družbah predpisane seje predstojništva, ki morajo biti vsak ali vsaj vsak drugi mesec. Tam imate članice pravico tudi same kaj govoriti. Ve, ki ste v predstojništvu, govorite pri seji! Tam spravite vse take smeti na dan! Tiste, ki niste v predstojništvu, pa povejte svoje želje in pritožbe prednici in svetovalkam, ki naj jih spravijo pred sejo. To je pravilna pot, ki se je poslužujte, da se napake odpravijo! Če jih pa doma ne morete odpraviti, jih najbrž tudi dopis v »Bogoljubu« ne bo. Splošno nas pa le

opozarjajte na napake, da jim potrebno pozornost posvetimo. O, kako lepo bi bilo, ko bi bile vse družbenke take, kakor so tiste, ki se zahvaljujejo, da napake gramajo!

Sv. Lenart nad Škofjo Loko. Tukajšnja dekleška Marijina družba je imela pod vodstvom domačega župnika vlč. g. Janeza Langerholca petdnevne duhovne vaje. Na praznik brezmadežnega spočetja Marije Device je bil sklep in sprejem nekaterih novih članic.

Sevnica ob Savi. Dne 8. decembra 1917 je bilo zopet sprejetih 38 mladenk v Marijino družbo. Mesečno hodimo k spovedi z lističi, kar večina rada stori. — Precej deklet se je dalo zapisati v bratovščino N. ljube Gospe presv. Srca, v častno Stražo božjega Srca, mnogo tudi med častilke na Rakovnik. — Pridne pobirajo in darujejo prispevke za razne dobre namene, za Dejanje sv. Detinstva, za različne mašne zveze v prid misijonom, za botrinske darove, za svetišče na Rakovniku, za sirote i. dr. Bog jih potrdi v njihovi gorečnosti!

Laporje na Štajerskem. 8. december je bil za našo Marijino družbo, mladeniško in dekleško, slovesen dan. 20 novih udov, 10 mladeničev in 10 deklet se je posvetilo ta dan Mariji Brezmadežni. Vsekakor lepo število za našo župnijo, a vendar skoro premalo, če pomislimo, koliko mladeži je izven družbe. Marsikateri predsodek, ki ga imajo povečini starši naše mladine, bi zginil, ako bi ti pomislili, kolikega pomena so Marijine družbe, zlasti mladeniške. Zato pa starši, dajte svoje šoli odrasle otroke takoj vpisati v Marijino družbo. Mladinali Združuj se pod Marijinim praporom, da te sovražni svet ne zmagal!

Dobrepolje. Naša dekleška družba sicer ni ena prvih, pa tudi ne zadnja. Deklet nas je veliko število, čas vojne se preživlja še precej dobro, kljub temu, da je okrog in okrog dosti zapeljivega, kar bi hotelo premagati mlada srca, od strani vojaštva i. t. d. Porok sicer ni bilo veliko, omenimo le našo vrlo družbenico, ki nas je zapustila, Antonijo Blatnik iz Zdenske vasi; poročila je c. kr. stražmojstra; v družbi je veliko sodelovala, bila je ena prvih cerkvenih pevk in tudi prva pomoč pri igrah. Spremile smo pa tudi še drugo na drugi poti, k večnemu počitku, pridno družbenico Marijo Dernulc iz Kompolj. Bila je vzorna članica, zala po telesu, ali dičile so jo tudi lepe čednosti. S 15 letom je zgubila svojo dobro mater, ni se ustrašila trpljenja in ne dela, z vso udanostjo je sprejela ta trpki udarec. Prevzela je vse gospodinjstvo, vodila ga je točno, v veselje in pomoč svojemu očetu;

lepo je vzgojevala svoje mlajše sestrice, ni ji bilo nobeno delo pretežko, vse je storila iz ljubezni do Marije, svoje nebeške Matere; dala je s tem lep zgled svojim malim sestricam in tolažila očeta pri vseh njegovih težavah in bridkosti. Kako je ljubila svojo mater Marijo, priča to, da se ni ustrašila eno uro oddaljenega pota h cerkvi, prišla je vedno tudi ob delavnikih k sv. maši. Ni je ovirala nobena zapreka, celo njeno rahlo zdravje je ni zadržalo, ni je manjkalo pri vsakdanjem sv. obhajilu skoraj nikoli. Kakor lepo je bilo njeno življenje, tako vdano v voljo božjo se je tudi pripravila na smrt. Umrla je 8. januarja 1918 v cvetu svojih let, stara 28 let.

Pištafaj. Na praznik Brezmadežne smo imeli skupno sv. obhajilo. Prejela ga je skoraj vsa cerkev. Dekleta smo ga prejele z gorečimi svečami. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos na ta praznik naša dekleška Marijina družba pomnožila. Popoldne pri večernicah je bil sprejem 6 deklet. Sedaj šteje družba 230 udov. Mnogo deklet se tudi trudi biti vsak dan pri sv. maši in prejeti sv. obhajilo. Tudi mladeniško Marijino družbo imamo, a ta, žalibog, zaradi vojske čisto stoji.

Iz Čateža pod Zaplazon. Dne 19. decembra 1917 je imela naša Marijina družba žalosten pogreb 20letne Amaliije Bregar. Umrla je n e n a d o m a. Zdrava je šla v gozd z očetom napravljat drva. Podžagano drevo ji je padlo na glavo tako nesrečno, da je bila v trenutku mrtva. Dva dni pred svojo smrtjo je bila v cerkvi, kjer je prejela sv. zakramente. Bila je lepega vedenja, pridna in delavna. Naj v miru počival! Vsem tovarišicam se priporoča v molitev.

Umrla je 1. decembra 1917 v Oseku na Goriškem vrlo Marijina hčerka Julijana Rožič, stara 22 let. Pred dobrim letom je tudi ona morala zapustiti domačo vas ter je s svojim očetom bivala v Šmarju na Dolenjskem. Želela je pa vedno po svoji domovini. S svojim stricem se je res pretečeno poletje povrnila domov, toda prestani strah 11. laške ofenzive jo je tako potrl, da je vidno pešala in jo tudi položil na smrtno posteljo. Pokopal jo je č. g. dekan črniški; dekleta pa, katere so se že povrnilo domov, so jo spremile k večnemu počitku na oseško pokopališče.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Kako je pa kaj v naši družbi? Smo kaj napredovale? Smo storile vse in povsod tudi svojo dolžnost? Naša dekleška družba šteje nad 500 članic s kandidinjami vred. Shod imamo vsak mesec, če ni kake ovire. Naše preproste dekleta so se že navadile sestavljati si same lepe govorce, ki so polni koristnih nauk za tovarišice.

Spodbujajo se za lepo čednostno življenje. — Mesečni prejem sv. zakramentov si zapisujemo na za to tiskane listke. Če katera po lastni krivdi ni storila svoje dolžnosti, ji zakličemo: z Bogom! Plevel je treba izrvati. — Na vsak Marijin praznik je skupno sv. obhajilo, drugače pa pogosto; kolikor čas dopušča, vsakdanje. — Udnine dajemo na leto 1 K ali poljubno. Iz tega se jemlje za sv. mašo na vsak Marijin praznik, v prvih petkih pa v čast presv. Srcu Jezusovemu, v zadoščenje. Udnino pobiramo tudi za druge potrebe, kot so duhovne vaje, kakor smo jih tudi letos imeli. — Naša farna cerkev obhaja letos svojo dvestoletnico. Če bi ne divjala ta strašna vojska, bi bila danes naša cerkev povečana in prenovljena. Pa ker to ni mogoče, smo prenovili in oplešali naša srca pri duhovnih vajah. Z novimi močmi bo treba delati na to, da se ustanove odseki. Prvi in najpotrebnejši je treznostni. Že večkrat smo poskušali, pa ni prav šlo. Zdej pa upamo, da nam bo Bog pomagal. V kratkem bomo poročali, kako se nam bo kaj posrečilo naše delo.

Št. Lípš pri Dobriivasi (Koroško). Marijino družbo je v preteklem letu zadela bridka zguba, ker je prezgodnja smrt utrgala blagosrčno Heleno Brežjak, zvesto članico. Neumornih rok je nadomestovala svojega na vojsko poklicanega brata in si je nakopala kal bolezni, ki jo je spravila v prezgodnji grob. Čudovita vdanost v njeni bolezni — mučna vodenica — je kazala, da njeno srce junaško prenaša z božjo Materjo in njenim Sinom vse bolečine. Obhajana, je izgovorila besede starčka Simona, zdaj sem pripravljena za daljno potovanje, ker grem z Jezusom in Marijo kmalu v boljše večnost. Njen pogreb je bil veličasten in ginljiv. Vse domače družice so jo spremile na zadnji poti, in članice iz Žitarevasi in Globasnice so bile spremljevalke vzorne Helene, ki je nešteto krat korakala po tisti poti v župno cerkev častit in pozdravljat nebes Kraljico. Ob odprtem grobu so se poslovice Marijine družice s solznim očesom od nje nega groba, pevajoč nji za slovo zadnji pozdrav. Drugi dan so domače članice imele sv. daritev za rajno Heleno in skupno sv. obhajilo. — Na Brezmadežno spočetje se je Marijina družba napotila k slovesnosti ustanove Marijine družbe v Škocijan, da je s svojo pričujočnostjo vnemala mlade in nove družice Marijine družbe. Slaba pot in mrzli dan je povzročil vrnivšim se članicam marsikatero nepriliko, vendar je vse hudo od te poti zopet poravnano. — Dne 9. decembra je bila volitev novega predstojništva. Spretne osebe v novem predstojništvu jamčijo, da bo Marijina

družba zgledno napredovala in rastla na udih in vzornem življenju.

Spominjajte se umrlih!

Neža Blatnik, Marija Nazaret.
Antonija Kočevar, Ljubljana.
Julija Krašovec, Ljubljana.
Terezija Volčanjk, Kapele pri Brežicah.
Franciška Dolenšek, Lakuče, Mokronog.
Jožefa Borštinar, Moste, Mokronog.
Katarina Simonič, Semič.
Anton Koren, Žužemberk.
Marija Glušič, Šmartno pri Velenju.

V spomin padlemu bratu.

Na soški fronti, na gori Sv. Mihaela, kjer je že vse napojeno s slovensko krvjo, je tudi našega vročeljubljenega Martina zadel sovražni šrapnel in ga preselil v večnost, kjer uživa rajsko veselje že toliko slovenskih mladencev. Ranjen je bil 13. februarja l. l., umrl pa v bolnišnici pri Sv. Danijelu na Krasu, odkoder smo dobili sporočilo, da je bil previden s sv. zakramenti za umirajoče, kar nam je v veliko tolažbo. Na zadnji dopisnici je pisal, da je njegova edina tolažba v postojankah, kadar si v duhu predstavlja, kake lepo, novo življenje se boče pričelo, ako se vrne nepohabljen nazaj v ljubo domovino. Živeli bomo zopet v miru, saj sem trdno prepričan, da je ta vojska zadnja. Dragi bratec, uganil si. Bila je to res zadnja vojska zate! Kajti angel smrti z lavorovim vencem in palmovo vejico v roki se je približal tudi tebi na bojišču in te poljubil v trenutku, ko si navduševal vojake pešpolka št. 27 proti sovražniku: Fantje naprej in pogum, Italijani se umikajo! in je odpeljal tvojo dušo nazaj k ljubemu Bogu v res novo veselejše življenje. Nam pa, ki je tvoj nepričakovani odhod globoko ranil srce, je v tej neizmerni boli edina tolažba križ, postavljen na tvojem junaškem grobu, ki nam kaže proti nebesom in govori: Na svidenje nad zvezdami, naš Martin nepozabljeni! — Njegova žalostna sestra Johanca Turkova. — (Odkod? Ur.) — Vsem bralcem »Bogoljuba« ga priporočam v molitev.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka v grešne strasti zapletena oseba. — Marijina družabnica za vredno prejemanje sv. zakramentov, dušni mir, ohranitev čistosti ter svojega dušnega vodnika. — Neka pijančevanju in drugim pregreham udana oseba. — Neka oseba za zdravje, vredno prejemanje sv. zakramentov in za srečno zadnjo uro. — Neka oseba za uslišanje v zelo važni zadevi na priprošnje sv. Antona. — Neka družina z

Rečice ter njeni sorodniki za ohranitev posevčujoče milosti božje in za dušni mir. — Dve družini, v katerih ni edinosti in krščanske ljubezni. — Neka Marijina družabnica za potrpežljivost in stanovitnost do smrti. — A. D. da bi bila uslišana v neki važni zadevi in svojega brata-vojaka, da bi ohranil vero. — Marijina družabnica za vredno prejetje sv. zakramentov in dušni mir, svojo bolno sestro ter brata-vojaka, da bi se srečno vrnil. — Neka bolna oseba, da bi ji ljubi Bog podelil zopet zdravje. — Marijina družabnica za skorajšnje ozdravljenje, zmago v hudih skušnjavah, za mir v družini, srečen izid iz zamotanih zadev ter svoje starše in brata. — Neko dekle, da bi dobilo primerno službo. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE.

Neka oseba z Notranjskega se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Brezmadežni in bl. Tereziji od Jezučka za ozdravljenje svoje dobre prijateljice in za rešitev iz neke druge stiske. — S. A. J. se zahvaljuje Mariji Pomočnici na Brezjah za ozdravljenje vojaka, očeta mnogih otrok, kateri je vsled prevelikega napora zbolel na umu. — M. R. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici kristjanov in sv. Antonu Pad. za ozdravljenje. — Vojak L. Spacapan se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Devici Mariji Pompejski ter sv. Antonu Padovanskemu za v veliki duševni potrtosti zadobljeni dušni mir ter skorajšnje ozdravljenje težke bolezni. — A. S. presv. Srcu Jezusovemu ter Mariji Pomočnici na Rakovniku za večkratno uslišano prošnjo. — T. Kumer se zahvaljuje prebl. Devici Mariji in sv. Antonu za uslišano prošnjo v vojaških zadevah. — Marija Štrekelj presv. Srcu Jezusovemu, sv. Duhu in Brezmadežni Devici za uslišano molitev. — N. Š. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Antonu Pad. ter vernim dušam v vicah za zadobljeno zdravje in zadovoljnost ter da je bila rešena iz hude stiske. — Marijina družabnica A. L. se zahvaljuje Kraljici src za premnoge prejete milosti in za po dolgi bolezni zadobljeno zdravje. — Č. G. se zahvaljuje Materi božji za ozdravljenje hude vratne bolezni. — Družina Kolenc se zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ozdravljenje na smrt bolne matere po opravljeni devetdnevnici.

F. P. iz Dol pri Litiji se zahvaljuje brezmadežni Devici in sv. Florijanu za srečno zmago hudega dušnega boja. — Ivanka Kandare se zahvaljuje križanemu Jezusu, žalostni

Materi božji in sv. Antonu za uslišanje v veliki stiski. — F. Škoflek se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za pomoč v hudi nadlogi. — J. Š. se zahvaljuje najsv. Srce in vsem svetnikom za ljubo zdravje sebi in svojim starišem ter obvarovanje nesreč pri živini in vseh drugih nesreč. — Roza Kotnik v Gradcu se zahvaljuje Mariji Pomočnici za vrnjeno zdravje. — Marijina družabnica F. Z. se iskreno zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu Pad. za vrnjeno zdravje. — Neka Marijina družabnica se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, svetogorski Materi božji, sv. Ivanu in sv. Antonu P. za pomoč v neki zelo važni zadevi. — Frančiška Repre se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, svetogorski Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za več uslišanih dušnih in telesnih prošenj. — M. O. se zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu in sv. Antonu za zdravje in pomoč v telesnih potrebah. — A. K. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, karmelski Materi božji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad., sv. Frančišku Seraf. in vernim dušam v vicah za vrnjeno zdravje.

Darovi.

Za misijone: Frančiška Trobec, Črni vrh nad Idrijo, 4 K.

Za kruh sv. Antona: »Vaa« 12 K 50 vin.; Apolonija Zapornik 7 K; J. Sem, Ljubno, 20 kron; Marija Pavlin, Polica, 30 K; Terezija Vračko, Ščavnica, 10 K; begunska Marijina družba, Bruck ob Litvi, 4 K.

Za odkup poganskih otrok: Marija Rakun, Poljane (za dečka z imenom Janez), 60 kron; neimenovana s Ptujске gore (za deklico Marijo), 60 K; Franca Morel, Mala pristava, 10 K; Anton Klemenšek, Solčava (za dečka Antona), 40 K; Rok in Marija Klemenšek, Solčava (za zamorskega dečka Jožefa), 40 K; Marijina družba v Sobonjah, Istra (za dečka Frančiška), 30 K; (za deklico Marijo) 25 K; Marija Črvila, Trstenik (za zamorskega dečka Frančišek Marija), 20 K; neimenovana iz Št. Jurija ob Taboru (za zamorčka Ferdo).

Za najpotrebnejše misijone: Neimenovan iz Št. Vida n. Ljublj. 40 K; neimenovana 10 K; Marija Potokar, Račjeselo, 4 K 30 vin.; neimenovana po Ivani Vatovec, Brezovica, 29 kron; neimenovana oseba, Št. Jakob ob Savi, 100 K; begunska Marijina družba, Bruck ob Litvi, 26 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč. gg.: Iv. Vindišar, kaplan v Semiču, 90 kron; Engelbert Rakovec, župnik v Boštanju, 25 kron; zavod čč. šolskih sester v Šmihelu 46.48

kron; Pavlin Bitnar, kaplan v Podzemlju, 30 kron; Jernej Kovič, administrator na Polšniku, 18 kron; Jak. Širaj, kaplan, Devica Marija v Polju, 25 kron; Martin Gorše, kaplan, Koroška Bela, 16.17 kron; Fr. Sedej, kaplan na Dobrovi, dar (dosmrtnina) 85 kron; Fr. Kotel, kaplan v Zagorju ob Savi, 33.75 kron; Andrej Širaj, župnik, Sava, 10 kron; Jak. Benedičič, župnik, Črničvrh nad Polhovim Gradcem, 25.14 kron, in dar M. Kos za odkup poganskega otroka, 25 kron; Karel Zajc, kurat, Matenjavas, 60 kron; M. Ježek, župnik, Begunje nad Cerknico, 14.44 kron; Fr. Rampre, mestni kaplan, Sevnica, 132 kron; Fr. Šimenc, kaplan, Predoslje, 62 kron; Lud. Lederhas, katehet v Škofji Loki, 150 kron; Karel Sparhakl, kaplan na Bledu, 10 kron; svetnik Simon Zupan, župnik na Ježici, 77 kron; Iv. Kete, mestni kaplan šentpeterski v Ljubljani, 18 kron in dar za odkup treh poganskih otrok, 170 kron; Martin Poljak, župnik v Sostrem, 16 kron; Fran Zabret, katehet na c. kr. dekliški vadnici v Ljubljani, 110 kron; Janko Dolenc, kaplan, Trnovo na Notranjskem, 12 kron; Val. Zupančič, spiritual pri uršulinkah v Ljubljani (učenke notranje šole), 50 kron; A. Čadež, katehet v Ljubljani, 35 kron; svetnik K. Čerin, spiritual pri uršulinkah v Škofji Loki (notranja šola), 60 kron; Iv. Tomažič, župnik, Sela pri Kamniku (zbirka iz Cerkelj), 35.90 kron; za odkup treh poganskih otrok 90 kron.

Za Armado sv. Križa: Neimenovana iz Breznice 4 K; dr. Matija Larenčič, c. kr. sodnik v Podgadu, 7 K.

Za Viacencijevo družbo: Janez Miklavčič, župnik, Zavrca, 20 K.

Za bratovščino Naše ljube Gospe: Ignacij Leban, župnik, Batuje, Goriško, 12 K.

Za bratovščino sv. Dizma: Marija Rebol, Hraše, Gor., 10 K.

Za »Krekov dom«: Leban Ignacij župnik, Batuje, 50 K; župni urad Sv. Treh Kraljev na Vrhu, 80 K; Dekliška zveza, Ljutomer, 25 K; Marijina družba, Globasnica, 25 K; žonta Janez, Sp. Idrija, 4 K; Petrič Frančiška, Trst; 5 K; zbirka Žel Ivan, Velikovec, 25 K; zbirka vevških delavk, Pirniče, 12 K; Neimenovana družina, Zg. Jezersko, 15 K; Mirka Jurij, št. Vid nad Valdekom, 5 K; Zabret Polonica, št. Vid nad Ljubljano, 50 K; duhovniki kastavskog dekanata v Istri 110 K; Mat. Lunder, Legen, Štaj., 5 K; Frančiška Starman, Staravas, 10 K; Janez Miklavčič, župnik, Zavrca, 15 K; Anton Rovtar, Gornjigrad, Štaj., 15 K; Neimenovana 2 K; zbirka trebanjskih žena in deklet ob priliki podpisovanja za jugoslovansko deklaracijo 266 K.

Za slovenske begunce: Marijina družba; Globasnica, 50 K; Marija Seljak, Dunaj, 2 K.

Za misijonski dom: Andrej Užnik, Sela pri Borovljah, 5 K.

Za Patronat: župni urad, Javor pod Ljubljano, 182 K 60 vin.

Za razširjenje sv. vere: Simon Zupan, župnik, Ježica, 10 K; župnija Črničvrh nad Idrijo 100 K.

Za bolgarske misijone: Marijina družba v Kapelah, Štaj., 10 K 20 vin.

Za bosanske misijone: Janez Miklavčič, župnik, Zavrca, 10 K.

Za afriške misijone. Neimenovana iz Kamnegorice 10 K; Jožef Tratnik, Potok, 20 K; župni urad Sv. Križ pri Mariboru 33 K; Helena Feinig, Sveče, 5 K; Janez Miklavčič, župnik, Zavrca, 10 K; Simon Zupan, župnik, Ježica, 10 K; Anton Korošak na Grlavi 8 K; iz Lokavca na Goriškem: H. Črnič, vikar, 20 K; cerkvene pevke 70 K; Elizabeta Kobal 10 K; Minka Batič 15 K; Olga Hmeljak 3 K; Uršula Gabruč, št. Jakob v Rožu, 25 K; vas Zvirče župnija Podbrezje 38 K; Ana Šanc, št. Rupert nad Laškim, 40 K; župni urad št. Jurij ob Taboru 53 K 50 vin.; K. Bauton, Dol pri Hrastniku, 100 K.

Klaverjev koledar 1918 je razprodan. Ponatisniti ga v sedanjih težkih časih ni mogoče. Vsa dospelata naročila bomo zaznamovali za koledar 1919 in tistega poslali, ko bode gotov. — Družba sv. Petra Klaverja za afriške misijone, Ljubljana, Pred škofijo št. 8.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Danes je zopet moralo izostati več dopisov in mnogo darov. Potrpljenje!

IZ UPRAVNIŠTVA:

Za begunce znaša naročnina na »Bogoljuba« za leto 1918 tri krone, ne 2 K, kakor je bilo pomotoma natisnjeno v 1. številki letošnjega leta. Kdor je nižjo naročnino že poslal, naj nam določeno primanjkljaj.

Kdor rabi položnice za plačilo naročnine, naj jih zahteva po dopisnici. Na srednji del naj vsak zapiše, da je »star« ali »nov« naročnik.

Obenem z naročnino nikar ne pošiljajte darov ali drugih plačil. To nam da izredno veliko opraviiti in povzroča veliko sitnosti. Znesek za naročnino naj bo popolnoma ločen od drugih pošiljatev.

Glasilno Misijonske zveze.

Če bo res kaj iz tega?

»Misijonska zveza« in ž njo združena mašna družba dobro napredujeta. Mnogi imajo za to reč veselje, navdušenje, pa tudi zaupanje vanjo. Dobé se pa tudi ljudje — veliko jih ni, a sempatje je že kateri — ki tega podjetja ne gledajo prav prijazno. So namreč ljudje, ki vsako dobro reč kritizirajo, to se pravi: neljubo presojujejo in pri vsaki dobri stvari vidijo le slabe strani oziroma jo na slabo obračajo. Pa ne samó sami vidijo le slabo, marveč tudi drugim hočejo nezaupanje vzbuditi in veselje vzeti. — Seveda previdnost je zmirom potrebna in previdnosti nikdo ne zameri; a poleg previdnosti je večkrat tudi še kaj drugega vmes... To so pač človeške slabosti, ki so razumljive; a te slabosti bi bilo treba malo premagovati in ne se jim kar prepuščati. Pa malo bolj pomisliti bi bilo treba, kaj se govori; kajti z nepremišljenim govorjenjem se dobri stvari lahko veliko škoduje, iz česar si pa nekateri ne delajo mnogo vesti. In tudi če se jim stvar pojasni, nočejo pojasniti dobrohotno sprejeti, marveč ženejo svojo naprej.

Prav presenetilo me je vprašanje, ki mi ga je nekdo nedavno zastavil: Slišite, razložite mi malo to misijonsko zadevo, ali bo iz tega res kaj? Jaz sem slišal reči tega in tega ali v tej in tej družbi, da iz vsega tega ne bo nič, samó denar nabirajo...

Namesto, da bi se prerekli s takim zlohotnim sumničanjem, boði povedano na kratko: Še to leto jeseni se prične misijonsko vzgojevališče. Začetek bo sicer skro-

men; sprejelo se bo za začetek le majhno število gojencev, ki bi se hoteli posvetiti misijonskemu poklicu. Toda začne se pa že lahko. Sprejeti in vzdrževati bi se jih moglo več, a ves nabrani denar se ne smé sproti porabiti, marveč se mora hraniti, da se bo sčasom ž njim napravilo kaj velikega: nov, samóstojen zavod za vzgojo misijonarjev. To se bo, — ako bo božja volja, in upamo, da božja volja bo — gotovo zgodilo. In morebiti še ne v prav dolgem času, — če le ne bodo razmere po vojski preneugodne.

Bodite mirni in brez skrbi! Nabrani denar se upravlja vestno, modro, varno, škofijstvo ima nad njim nadzorstvo; njemu se bo polažal vsako leto račun in brez njegove vednosti se ne bo nič važnega zgodilo.

Prepričani smete biti, da bo v neka letih stal na slovenskih tleh zavod, iz katerega bo šlo vsako leto lepo število poslančev božjih, ki bodo nesli luč sv. vére ali ubogim razkolnikom ali še bolj ubogim poganom. Zavod bo veselje in ponos vseh tistih, ki kaj darujejo za misijone. Temelj stę mu že položili. Le prikladajte še pridno, da se bo poslopje dvigalo višje in višje in se popolnoma dovršilo!

Ravno zdajle je čas, da darujete veliko v dobre namene. Posebno tisti, ki so delali med vojsko dobre kupčije! Po vojski najbrž ne bo več toliko mogoče. Zdaj pa je denarja res to-

liko, kakor ga še nikoli ni bilo. To se vidi najbolj iz tega, kako ljudje — pijejo. Vino je po 6—8 kron, pa si ga mnogi privoščijo, kakor ko je bilo po 40 krajcarjev. Vsaj nekatere gostilne so vsak dan polne. Nedavno mi je rekel neki živinozdravnik: Vi ne verjamete, kako ljudje zdaj pijejo. Po 20, 30 kron naenkrat jim ni preveč. Iz neke vasi se je slišalo, da ga ženske, to je omožene žene, ki imajo može v vojski, v družbi vojakov izpijejo en večer po 20 litrov! Ne želimo, da bi dobre žene, katerih je seveda veliko, zaradi tega kaj trpele. A taka grdobija in nesramnost, kakor jo uganjajo nekatere, se mora na ves glas grajati in obsojati.

Preganjajte take nesramnosti, kjer jih opazite! Če ne morete sami surovosti preprečiti, naznanite pristojni oblasti, duhovski ali svetni, ali obema. Pa pravo-

časno, ne šele potem, ko se grdobija pase po vasi, da so že vsi otroci pohujšani!

Obenem pa pomislite, če imajo ljudje toliko denarja za pijačo, ali bi ne mogli še veliko več dati v dobre namene, kakor dajejo? Če se je v Žalini (pri Grosuplju) ki je le mala fara, dobilo 16 oseb, ki so kot ustanovniki Misijonske zveze darovali po 200 K, koliko bi se lahko dobilo takih po vsem Slovenskem! Spravilo bi se lahko skupaj toliko, da bi se misijonski zavod mogel začeti zidati takoj.

No, če se pa nova zgradba še ne bo precej začela zidati, to vam bodi še enkrat zagotovljeno, da se bodo letošnjo jesen sprejeli prvi gojenci. In to se bo potem vsako leto nadaljevalo, razširjalo in raslo, kakor zraste iz gorčičnega zrna drevo, da ptice izpod neba pridejo in na njegovih vejah prebivajo. **J. K.**

Podpirajmo svete misijone.¹

Na praznik razglasenja Gospodovega se spodobi, da stopimo tudi mi, kakor s v e t i t r i j e K r a l j i s prav hvaležnim srcem pred milega Jezuščka in se mu najtopleje zahvalimo, da nas je poklical iz teme poganstva k luči svete vere. Kajti kakor Modri iz jutrove dežele, pozvani so bili nekaj tudi naši poganski pradedje k spoznanju pravega Boga.

Danes se razodeva Dete v jaslicah v polnem svitu svojega božanstva kot Zveličar. Dozdaj so klicali angeli samo pastirce-Izraelce, danes pa vabi Bog sam kralje, poganski svet, celo človeštvo, naj molijo vsi učlovečenega Boga!

Pa bi kdo ugovarjal:

Od rostva Gospodovega do danes je preteklo nad 1900 let, a vendar tava še vedno premnogo milijonov po temi malikovalstva. Zakaj ni posvetila tudi tem luč prave vere?

Vsemogočnemu bi bilo zares kaj lahko dopolnilni v enem trenutku započeto de-

lo, a po načrtih božje previdnosti se obrača Zveličar do naših src, od nas zahteva, da se bojujemo za sveto vero, naš jezik naj oznanjuje po svetu večno resnico.

Širiti sveto vero je toraj sveta, od Jezusa samega nam naložena dolžnost, katere se moramo zavedati zlasti danes, ko klečimo pred jaslicami. S svetimi tremi Kralji položimo pred Marijo, ki nam kaže svoje milo Dete, naš dar, darujmo ji: miro gorečnosti, kadilo molitve in zlasti gmotnih prispevkov za razširjenje svete vere.

V ta namen pristopimo brez odloga k Misijonski Zvezi, pridno prebirajmo časopise, ki se bavijo z misijoni, da se tako bolj poučujemo o misijonskih zadevah in jih sami vneti za dobro stvar, priporočamo najtopleje tudi drugim.

Tudi molimo za misijone in misijonarje, kajti vse je odvisno od blagoslova božjega.

Ne zabimo pa podpirati podjetja v

¹ Poslano za 1. številko, pa ni moglo priti.

obilici z denarnimi sredstvi, saj se rabi za misijone mnogo, mnogo denarja!

Bodi nam to nekaj davek, ki smo ga dolžni plačevati božjemu kraljestvu. Tu ni davčnega iztirjevalca in ne davkarije; sleherni spada pod postavbo svoje gorečnosti.

Ko bi vsakdo prispeval po svojih močeh in zmožnostih, bi se razširjalo božje kraljestvo hitreje po daljnih deželah. Žal, da smo se vse premalo zavedali katoličani do sedaj te svete dolžnosti in nas prekašajo protestantje v darežljivosti.

Poslušajte! 1912. leta so dohodki protestantskih misijonov znašali okroglo 162 milijonov kron, od teh samo iz Severne Amerike 70 milijonov; dočim znaša trošek

za katoliške misijone na leto kvečjemu kakih 20 milijonov.

Ako morejo vseeno katoliški misijoni tekmovati s protestantskimi, pripisovati je to poleg molitve le nesebičnosti in skromnosti katoliških redovnikov misijonarjev samih, ki gredo v daljne dežele in ondi prenašajo največje težave, da, tvegajo čestokrat svoje zdravje in življenje za sveto vero, ne da bi iskali zase najmanjše svetne koristi ali plačila, — kar osramočuje nad vse našo malobrižnost!

Zato pa, predragi, še enkrat:

Podpirajmo po naših najboljših močeh svete misijone!

K. P.

Preganjanje kristjanov na Kitajskem.

Ljubezen do Kristusa se nam kaže zlasti v mučencih. Mučeniška doba še ni minula. Tudi v današnjih dneh teče mučeniška kri. Tako je bilo n. pr. preganjanje kristjanov na Kitajskem leta 1900.

Že pred 200 leti se je krščanska vera razširila na Kitajskem. Toda pozneje je nastalo preganjanje kristjanov in izgnani so bili vsi misijonarji. Le nekaj kristjanov se je ohranilo. Šele v 19. stoletju so nastopili za sv. Cerkev na Kitajskem boljši časi. Prišli so zopet evropski misijonarji, ki so začeli sejati seme božje besede. Število kristjanov se je jelo močno množiti. V začetku leta 1900. je bilo 762.785 spreobrnjenecv.

Tedaj je izbruhnulo preganjanje kristjanov. Provročili so ga uporniki, »boksarji« imenovani. Pridružila se jim je vlada, ki je mislila, da se na ta način znebi tujcev in obvaruje pred uporniki svojo oblast. V petih pokrajinah, kjer je bilo največ kristjanov, so bili umorjeni 4 škofje, 41 misijonarjev, 11 semeniščnikov, 9 sester ter nad 20.000 kristjanov.

Mnogim kristjanom so dali na izbiro: ali vero zatajiti ali umreti. Pa so se odločili prostovoljno, da rajši umrjejo za Kristusa, kakor da bi sveto vero zatajili.

Zapustili so nam zgled žive vere in zvestobe do smrti. Bili so pregnani iz svojih hiš, oropani vsega premoženja ter vrženi v grozne kitajske ječe. Na tisoče je bilo pomorjenih, da so se meči krhali in da so bile roke rabeljnov od moritve utrujene. Samo v Vzhodni Čeli je bilo od 50.575 kristjanov pomorjenih 5133, torej več kakor ena desetina. Od 430 šol jih je ostalo le 49, od 674 cerkva in kapel le 58.

Kako lepi zgledi krščanske srčnosti so se pokazali!

Bilo je v frančiškanskem misijonu v Šanži, kjer je bilo preganjanje na vrhuncu. V nekem mestu so vse kristjane polovili. Umreti morajo. Naznanili so dan in kraj umoritve. Ta novica se je bliskoma razširila po okolici in prišla do nekega kristjana, Janeza imenovanega, ki je bil po opraviilih od doma. Neki čuden strah ga prevzame. Torej naj bi on ne bil deležen mučeniške krone? »Jezus, pomagaj mi!« vzklikne in hiti v mesto, kjer so morili kristjane. Zastonj ga hočejo ustaviti prijatelji kristjani. »Pustite me, pustite me umreti za sveto vero!«

Ves spehan in poten prodere vrste gledalcev in se pridruži četi mučencev. Glasno zakliče rabeljnom: »Tudi jaz sem

kristjan, umorite me z mojimi brati!« Njegovi želji ustrežejo. Čez nekaj trenutkov so angeli božji spremili njegovo dušo v nebesa v družbo mučencev.

Drug zgled iz istega misijona: Kristjan Tomaž je bil pred sodnikom. Ta zahteva: »Prost si, ako zatajiš svojo vero; ako ne, moraš umreti.« Niti prošnje niti pretnje ga niso omajale, vedno je odgovarjal: »Tega ne storim.« Celo pogani mu hočejo rešiti življenje. Gredo po njegovo mater, da bi ga pregovorila. Toda ta ga je, kakor ne-

kdaj makabejska mati, tolažila in mu dajala pogum, da vztraja. Sin je ni drugega prosil, kakor da mu je zrahljala vezi okrog vratu, da je lahko na glas molil. — Nato so ga strašno mučili na natezalnici. Na pol mrtvega so nesli v ječo. Zahvaljeval je Boga. Drugi dan je bil obglavljen.

Takih in podobnih dogodkov se je dogodilo mnogo. Dokaz, da apostolski časi še niso minuli. Katoliška Cerkev je ista, kakor v prvih stoletjih. Mučeniki potrjujejo, da je Cerkev božja ustanova.

N.

Dopis.

Neka Marijina družbenica me je povabila naj pridem k nji, da jo vpišem v »Misijonsko mašno družbo«. Omenila sem ji tudi nekoliko o »Misijonskem koledarju« in njegovi vsebini. Ponudila ji ga pa nisem. Mislila sem, ker je služkinja, ji gotovo ne bo mogoče poleg 10 K 20 vin. dati obenem še 2 K za koledar. Ona pa je imela plemenito srce in mi sama reče: »Pa ga prinesi še meni!« Z veseljem sem tej njeni želji ustregla.

Spominjam se uboge vdove v evangeliju, o kateri je Jezus rekel, da je največ dala, akoravno je dala le dva vinarja. Omenjena družbenica je dala 2 K za koledar. Upam pa, da je dala pri Bogu veliko več, ker je dala iz tako plemenite ljubezni do misijonov. Da bi

imela veliko posnemačev. Mnogi bi dali ložje kot ona. Naj bi ta po vsebini krasna knjiga našla mnogo bralcev!

Op. uredništva: V Koledarju je ena debela napaka: Spomenik škofa Friderika Baraga — namesto v Dubrovniku (mesto v Dalmaciji) naj se bere: v Dobrničju (župnija na Dolenjskem).

Še to je treba pripomniti: Ako priporočamo Koledar in prosimo za razne dobre namene, ne želimo s tem nikomur biti nadležni in mu kako silo delati. Vse je pripuščeno popolnoma dobri in prosti volji vsakega posameznika. Da ljudje veliko darujejo v dobre namene, je razvidno tudi iz današnjih »darov«. Bog plačaji!

Misijonska pošta.

Marjeta G. iz V.: Kadar letni udje prestopijo med stalne ude, ali morajo doplačati 10 ali le 9 kron?

Odgovor: Ako so v istem letu, v katerem prestopijo med stalne ude, že darovali 1 K kot udnino, zadostuje 9 K; ako pa v istem letu še niso vposlali letnega prispevka 1 K, tedaj darujejo 10 K. N. pr. kdor je letos plačal 1 K in še letos hoče prestopiti med stalne ude, zadostuje, da doplača 9 K. Kdor je pa za lansko leto plačal 1 K in še letos želi postati stalni ud, ta daruje 10 K.

Marija M. iz V.: Ali so udje, ki so se dali vpisati živi, tudi po smrti deležni sv. maš?

Odgovor: Kdor daruje 10 K naenkrat, postane stalni ud, to je do smrti in ostane

ud še po smrti, potemtakem ostane tudi po smrti za vedno deležen sv. maš.

Alojzij Š. pri sv. A.: Ali se mašuje kaka sv. maša posebej, ako je vpisana cela družina?

Odgovor: Posebej se mašuje le za onega, ki je s am vpisan na eni sprejemnici. Če jih je več skupaj vpisanih na isti sprejemnici, tedaj se ne mašuje posebej, pač pa ostanejo posamezni umrli člani družine tudi po smrti deležni vsake danje sv. maše.

Štefan P. iz Z.: Ako vpiše kdo celo družino, ali sme potem, če se premisli, vpisati vsakega uda posebej?

Odgovor: Gotovo, lahko vpiše pozneje tudi vsakega člana družine posebej.

ovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem.

19. Torek. Sv. Jožef. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik mesto tega naložiti kako drugo dobro delo; c) udom »Dejanja sv. Delinstva«, če molijo za njega razširjanje; d) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine sv. Družine; i) udom bratovščine za duše v vicah; h) tretjerednikom; istim vesoljna odveza.

22. Petek. Marija sedem žalosti. Sv. Benvenut. Popolni odpustek: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem; c) udom bratovščine za duše v vicah; d) udom bratovščine sv. Družine; e) udom Rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi; f) tretjerednikom kakor 5. dan.

24. Cvetna nedelja. Tretjerednikom vesoljna odveza.

25. Ponedeljek. Oznanjenje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor 19. dan; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom bratovščine za duše v vicah; j) udom rožnovenske bratovščine v bratski ali farni cerkvi; k) udom bratovščine sv. Duha danes ali v osmini v bratovski ali farni cerkvi; l) tretjerednikom; istim vesoljna odveza.

26. in 27. Torek in sredo. Tretjerednikom vesoljna odveza. V sredo popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

28. Veliki četrtek. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; glej spodaj opombo; b) tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil najsv. Zakrament; spoved in sv. obhajilo danes ali pa drugi teden; c) tistim, ki danes ali jutri obiščejo »božji grob« in molijo po namenu sv. očeta; spoved in sv. obhajilo danes ali na ve-

likonočno nedeljo; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) udom bratovščine sv. Družine. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

29. Veliki petek. Kdor danes popoldne od tretje ure naprej ali jutri do snafste ure dopoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi popolni odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in gre k sv. obhajilu. — Tretjerednikom vesoljna odveza. Popolni odpustek tistim, ki nosijo višnjevi škapulir. V zadobljenje odpustka zadostuje sv. obhajilo prejšnjega dne.

30. Velika sobota. Tretjerednikom vesoljna odveza.

31. Nedelja, zadnja v mescu. Velikanoč. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; glej spodaj opombo; b) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) onim, ki nosijo črni škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine sv. Družine; i) onim, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Opomba. Odpustke rimskih štacijskih cerkvâ morejo dobiti: a) tretjeredniki v redovni cerkvi; b) udje bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi; c) udje bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; mesto obiska bratovske cerkve jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) udje bratovščine preč. Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) udje rožnovenske bratovščine v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; f) udje Marijine družbe v jezuitski cerkvi; kjer te ni, v katerikoli cerkvi, če molijo 7 očenašev in 7 češčenamarij po namenu sv. očeta; g) oni, ki nosijo višnjevi škapulir v taki cerkvi, v kateri je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo beli škapulir, v bratovski ali farni cerkvi; i) udje bratovščine za duše v vicah v bratovski ali farni cerkvi.

V zadobljenje teh odpustkov se poleg navedenih pogojev zahteva le še prejem sv. zakramentov in molitev po namenu sv. očeta. Kdor vse to izpolni, ima iste odpustke, kakor če bi bil obiskal prave štacijske cerkve v Rimu.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

Ia britev iz srebro-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, 2D. »Perfekte s 6 rezili K 16, 20; dvorez. res. rezila tucat K 5, 6. Ia lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik **JAN KONRAD**, izvozna tvrdka, Brüx št. 1753, Češko.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam dološlje — na zahtevo brezplačno. —

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
c. in kr. dvor. založnik Brüx št. 1556 (Češko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro K 3—, 7—, 8—
Vojno-spominske nikeln ali jeklene ure K 11—
K 2— : armadne radij. ure iz niklja ali jekla K 13—
Mavne srebrne Haskopi remont. ure s sidrom K 19—
K 20 —. Budilka, stensko in ure na stojalo v veliki izbori po nizkih cenah. Sletno pismono jamstvo. Pošilja po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Paramente

cerkveno orodie, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlici, Češko.

500
kron

2977

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku 2 jamstvenim pis-
mom K 2-75, 3 lončki K 5-50, 6 lončkov K 8-50
Stotine zahvalnic in priznalic. — **KEMENY,**
šaschau (Kassa) L, poštni preda! 12/668, Ogrsko.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

➔ **4 1/4 %** ➔

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem l. 1916 okroglo **26 milijonov kron.**